

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา

นายสาม แก่นจันทิก

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

สาม แก่นจันทิก : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านทรัพย์สินบูรณพัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวดี รั้งมีวัฒนานนท์, 45 หน้า

วัตถุประสงค์ที่จัดทำสารนิพนธ์เล่มนี้ขึ้นมาเพื่อต้องการทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อต้องการทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องการให้ชาวบ้านมีการพึ่งพาตนเองโดยรู้จักเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง พร้อมวิธีดำเนินการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน ตามแบบ บร.1 – บร.12 และ CIPP Model โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ และสังเกต ตามบริบทชุมชนของหมู่บ้าน และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ตำบลบาท

ผลการวิจัยความเป็นไปได้ของกองทุนหมู่บ้านมีความเป็นไปได้ที่จะคงอยู่ต่อไป เพราะชาวบ้านให้ความสนใจ มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้าน และผลการประยุกต์ใช้ของการวิจัย ทำให้ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ รู้จักปรับเปลี่ยนในการลงทุน โดยการใช้ทุนหมุนเวียนในการสนับสนุนอาชีพทางการเกษตร เลี้ยงสัตว์ และมีทุนสำรองใช้สอย ซื่อปุย ซื่อยาลิดหญ้า ซื่อหัวอาหาร เป็นต้น

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....สาม แก่นจันทิก
ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่ปรึกษา.....กุลวดี รั้งมีวัฒนานนท์

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตวดี รังษีวัฒนานนท์)

กรรมการสอบ

 (อาจารย์ ดร.วิศิษฐ์ แววสูงเนิน)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

 ( )

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑๖ ต.ค. ๒๕๕๕

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดี ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวดี รั้งนิวัฒน์นันท์ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- คณะพัฒนากรอำเภอ คุณอารี ประสิทธิ์สุวรรณ ที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และการสร้างความคุ้นเคยกับกองทุน
- นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนทุกท่าน ที่ให้ข้อมูล
- อำนวยความสะดวก และขอขอบคุณพี่น้องในหมู่บ้าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ ทำยนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอด จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

สาม แก่นจันทิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	1
3. กรอบความคิดทฤษฎี.....	2
4. วิธีดำเนินการ.....	2
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ.....	2
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	3
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์.....	3
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน..... และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544.....	4
3. แบบประเมินความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	5
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน..... และชุมชนเมือง.....	7
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน.....	8
6. การพิจารณาเงินกู้ของคณะกรรมการ.....	9
7. หลักการประเมินโครงการแบบชีพพีโมเดล.....	10
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้าน..... และชุมชนเมือง.....	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ.....	12
1. วิธีการประเมินโครงการ.....	12
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	15

	หน้า
3. ตัวแปรและกลุ่มตัวอย่างในการประเมินโครงการ.....	16
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	19
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ.....	22
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	22
2. ผลการประเมินกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สินบูรณพัฒนา.....	33
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้.....	36
4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	37
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	41
1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	41
2. วิธีดำเนินการ.....	41
3. ผลการดำเนินการ.....	41
4. อภิปรายผล.....	42
5. ข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก.....	47

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร.....	32
ตารางที่ 2	จำนวนแหล่งน้ำ.....	33
ตารางที่ 3	แสดงรายชื่อ กลุ่มประชาคมหมู่บ้าน.....	39

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

“กองทุนเงินล้าน” เกิดจากความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่ในเมือง โดยขาดแหล่งเงินทุนที่อำนวยความสะดวกให้กับชาวบ้านและชุมชนเมือง เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลไทยรักไทยจึงมีนโยบายจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่กำลังถดถอย เข้าสู่วิกฤตเศรษฐกิจ ตามแนวคิดของรัฐบาลจะทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นตามลำดับ โดยรัฐบาลจะมีนโยบายจะให้ชาวบ้านมุ่งเน้นไปที่การใช้ปรัชญาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชาวบ้านที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยให้ชาวบ้านกำหนดอนาคตและใช้คุณค่าทางภูมิปัญญาชาวบ้านพัฒนาหมู่บ้านของตนให้พออยู่พอกินพอใช้ พอสามารถเลี้ยงครอบครัวภายในหมู่บ้านของตนเองได้อย่างไม่ลำบากยากเย็นอะไร

สำหรับ “กองทุนเงินล้าน” จะทำให้ชาวบ้านนำเงินไปพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาความจำเป็นต่าง ๆ ของชาวบ้าน อีกทั้งจะได้ให้ชาวบ้านมีความสามารถในการจัดระบบ และการบริหารจัดการกองทุนเงินล้านของตนเอง ได้ เพื่อสร้างศักยภาพให้เข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนถาวรและมีความมั่นคงตลอดไปในอนาคตด้วย

บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับ การจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาท และได้ดำเนินการจัดสรรเงินให้แก่สมาชิกผู้ไปแล้วนั้น นำมาสู่ การศึกษาถึงการประเมินผลในการบริหารจัดการกองทุน ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการบริหารจัดการการเงินกองทุนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินกองทุนหมู่บ้าน

ในการศึกษาการประเมินกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อต้องการทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งในพื้นที่เป้าหมาย
2. เพื่อต้องการทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เพื่อต้องการให้ชาวบ้านมีการพึ่งพาตนเองโดยรู้จักเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง

3. กรอบแนวคิดทฤษฎี

กรอบแนวความคิดทฤษฎีที่ใช้ประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นต้นแบบความคิดในเชิงระบบที่เรียกว่า CIPP Model มีอักษรตามความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context	คือ บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

4. วิธีการดำเนินการ

กระบวนการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา มีขั้นตอนในการประเมินโครงการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากความเป็นอยู่ของหมู่บ้านโดยการสัมภาษณ์ ดำรวจ และสังเกต โดยใช้แผน บร.1 – บร.12 นอกจากนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกชนและภาครัฐบาล เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสีคิ้ว เป็นต้น
2. ใช้ CIPP Model วิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและกำหนดตัวบ่งชี้ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
3. ประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ CIPP Model
4. สรุปผลการดำเนินงานและจัดเป็นข้อมูลในรูปแบบของการทำสารนิพนธ์

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ผลการศึกษาคือได้ประโยชน์ดังนี้

- 1) ได้ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของพื้นที่เป้าหมาย
- 2) ได้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรค และสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3) ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจถึงชุมชน มีการพึ่งพาตนเองโดยรู้จักเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง

บทที่ 2

ปริทรรศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา งานประเมินต่างๆ ที่ปรากฏในบทนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ ได้ประมวลแนวความคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อแสดงว่า หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ได้นำมาใช้ในครั้งนี้อย่างถูกต้อง และสมเหตุสมผลตามหลักวิชาการ แบ่งได้เป็น 8 ด้าน คือ

1. นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. นโยบายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

รัฐบาลได้มีนโยบายเร่งด่วน ในการที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาของประเทศต่อรัฐสภา ในการที่จะจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท (หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสร้างอาชีพเสริมและรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก เป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากรากฐานของประเทศ คือกลุ่มคนยากจนประชาชนชนบทให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

2. หลักการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) ความสามัคคีภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) การจัดตั้งกลุ่มและองค์กรให้เข้มแข็ง
- 3) มีการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้านให้ยั่งยืน
- 4) ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

3. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) ชาวบ้านมีแหล่งเงินทุนเพื่อลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และสร้างความสามัคคีที่ดีภายในหมู่บ้าน
- 2) ส่งเสริมท้องถิ่นชุมชนให้มีความสามัคคี และความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง

- 4) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากฐานของประเทศ
- 5) ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจสังคม

4. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
- 2) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ประกอบด้วย 2 หมวดดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 6 กล่าวว่า ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขานุการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกิน 4 คน ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยคำแนะนำคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อย 3 คน ไม่เกิน 7 คน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งได้เข้าประชุมคำตอบแทนตามอัตราที่กำหนด

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการอนุกรรมการ
- 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและกองทุน
- 4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
- 6) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- 7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- 8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- 9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- 10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- 11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

3. แบบประเมินผลความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3.1 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมึครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

3. วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หลังประกาศคณะกรรมการ

คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน

- 1) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- 2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
- 3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางด้าน การเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- 4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- 6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
- 7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
- 8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- 9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

3.2 แบบขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน / ชุมชน
  - 1) จำนวนประชากรในหมู่บ้าน 291 คน
  - 2) จำนวนครัวเรือน 78 ครัวเรือน

- 3) อาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน ฯลฯ
  - 4) ผลผลิต (ด้านการเกษตร) ข้าว, มันสำปะหลัง, อ้อย ฯลฯ
  - 5) รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชนต่อครัวเรือน 15,000 บาท/ปี
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
  3. การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
  4. ทุนดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
  5. แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
  6. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้
  7. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

3.3 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายในชั้นเพื่อติดตามดูแลในการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามโครงการที่เสนอไป แล้วรายงานให้คณะกรรมการกองทุนทราบทุกระยะ เพื่อให้สมาชิกได้ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่นำเสนอ
- 2) จัดให้มีผู้ค้ำประกันอย่างน้อย 2 คน และผู้ค้ำต้องเป็นสมาชิกด้วยกัน
- 3) ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้
- 4) ในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ส่งใช้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ตามสัญญา คือ เสียค่าปรับร้อยละ 0.5 ต่อวัน
- 5) อาจได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการ

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีวัตถุประสงค์หลายด้าน ดังนี้

1. ด้านความพร้อมของคณะกรรมการหมู่บ้านที่จะปฏิบัติงานได้
2. ด้านความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ได้ขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้ว คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้านจะประเมินความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน

- 2.2 คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- 2.3 ความรู้ประสบการณ์และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
- 2.4 ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- 2.5 การมีส่วนร่วมของชาวบ้านหรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- 2.6 การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบและข้อบังคับกองทุน
- 2.7 การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

5. ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ที่ตั้งกองทุน

บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ที่ 12 ตำบลหนองหญ้าขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30140

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- 2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก
- 3) เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
- 4) เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม
- 5) เพื่อพัฒนาให้สมาชิกเป็นคนดีมีคุณธรรม

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- 1) เงินที่ได้มาจากการจัดสรรจากคณะกรรมการ
- 2) เงินกู้ยืม
- 3) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินกองทุน
- 4) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 5) เงินฝากสัจจะ และเงินรับฝาก
- 6) เงินค่าหุ้น
- 7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- 8) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยมีเงื่อนไขไปผูกพันหรือภาวะคิดพัน

อื่นใด

4. คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) เป็นผู้ที่ทำนากหรือ พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 2) เป็นผู้มีนิสัยดีงาม
- 3) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบกองทุน
- 4) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุนได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- 5) เป็นผู้ที่อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
- 6) มีเงินฝากสัจจะและถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 5.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- 5.2 ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้เดือนละครั้ง
- 5.3 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ตาย
- 2) ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
- 3) วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนหรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- 4) มีประชุมใหญ่ สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง สองในสามของผู้เข้าร่วมประชุม
- 5) จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด ๆ
- 6) จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้ง ให้ทราบในใบสมัครเป็นสมาชิก
- 7) นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้
- 8) มีลักษณะหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ 6

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้ นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- I. สมาชิกต้องเขียน โครงการอย่างชัดเจนขอู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านกับคณะกรรมการ

2. คณะกรรมการมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อราย แต่ถ้าเกินสองหมื่นบาท แต่ไม่เกินห้าหมื่นบาทจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสามในสี่ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

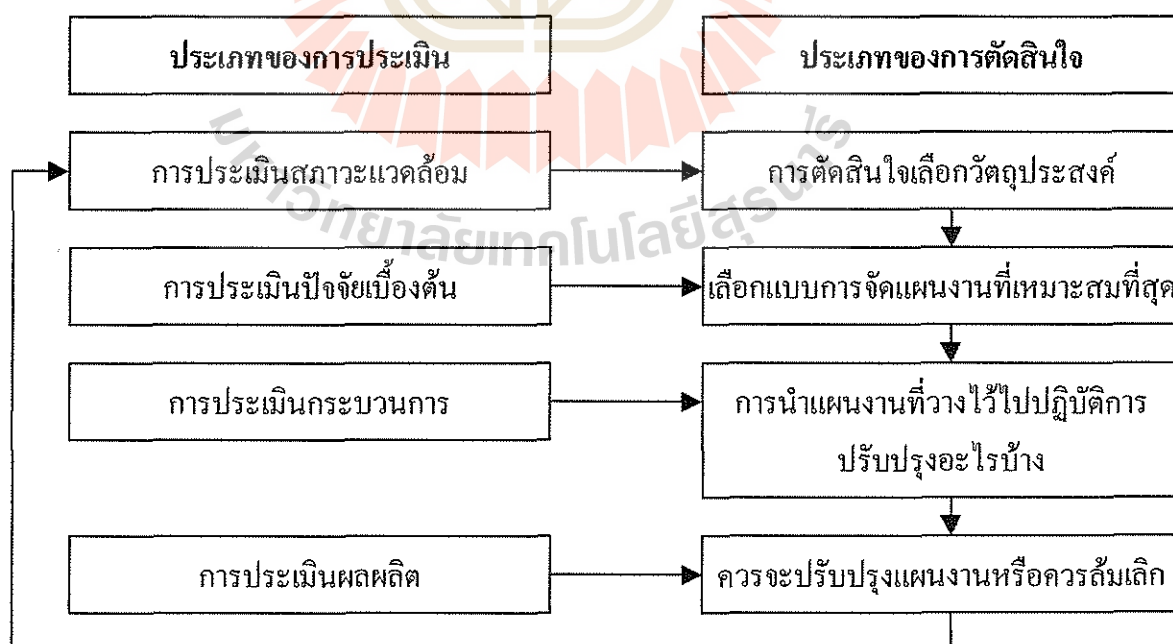
3. สมาชิกต้องเปิดบัญชีธนาคารออมสิน สาขาสิคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
4. จะต้องมียกหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือบุคคล
5. มีเงินปันผลจากดอกเบี้ยทั้งหมด
6. กำหนดคืนเงินไม่เกิน 1 ปี
7. ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ย จะต้องถูกปรับตามระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ยกเว้นผู้กู้ได้รับการผ่อนผันชำระหนี้
8. ถ้าผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ คณะกรรมการสามารถยกเลิกสัญญา และเรียกเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยได้โดยทันที และห้ามไม่ให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านอีก 2 ปี

เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1. มีอายุตั้งแต่ 20 – 60 ปี
2. จับกลุ่มค้ำประกัน 3 คน
3. มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพโฟมเดล

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชีพโฟมเดล

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่มุ่งเน้นไปที่ตัวบัณฑิตกองทุนแต่ละหมู่บ้าน เพื่อจะเพิ่มศักยภาพของบัณฑิตให้ความรู้มากขึ้น เพื่อจะได้เป็นผู้ที่รอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของการประเมินโครงการ และเพื่อจะได้นำความรู้ความชำนาญที่ได้ศึกษามานั้น มาปรับปรุงเพื่อประยุกต์ใช้ภายในหมู่บ้าน และอาจจะให้คำแนะนำกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ เช่น

1. การทำบัญชีรายรับรายจ่ายและงบดุล เป็นต้น
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบกองทุนหมู่บ้าน
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านชุมชนเมืองให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อศักยภาพและยกระดับการศึกษาให้กับบัณฑิตเพื่อเพิ่มทักษะการบริหารจัดการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีประโยชน์ต่อตัวบัณฑิตและชาวบ้านที่เป็นคณะกรรมการได้ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของบ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา มีการประเมินโครงการดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นการประเมินเชิงระบบ ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้สร้างแบบจำลองเพื่อใช้ในการประเมินได้แก่

1. รูปแบบการประเมินของสเตก (Stake's Concept and Model of Evaluation) กระบวนการคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายแล้วนำมาจัดให้เป็นระบบที่มีความหมายในการประเมิน

2. รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ได้กำหนดการประเมินออกเป็น 4 ประเภท และได้ประยุกต์ใช้กับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับรายบุคคล (ผู้ก) ดังนี้

1) การประเมินบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินสถานะแวดล้อมเป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่ว ๆ ไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม และยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสถานะแวดล้อม มีลักษณะเด่น ๆ ที่สำคัญมากมาย จัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่ (Macro Analysis) เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมิน การบรรยายและการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม

วิธีการประเมินสถานะแวดล้อมมี 2 วิธีคือ

1. Contingency Mode เป็นการประเมินสถานะแวดล้อมเพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกกระบวน (Opportunities and pressure outside of the immediate system) เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา ส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยใช้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้าง ๆ เช่น การสำรวจงานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง การประเมินค่านิยมของชุมชน ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมประชากร ฯลฯ

2. Congruence Mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริง (Actual Result) กับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การประเมินแบบนี้ทำให้เราทราบว่า วัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถจะบรรลุเป้าหมายได้

2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยในการบรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ มีหลายด้านที่จะประเมิน คือ

1. ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
2. ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. ควรได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้

เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยเบื้องต้น คือ การวิเคราะห์รูปแบบของวิธีการที่ใช้ในการรูปของราคาและกำไร (Cost and Benefit) ที่จะได้รับโดยการประเมินในด้านอัตราค่าจ้าง เวลางบประมาณ วิธีการที่มีศักยภาพ แต่ถ้าเป็นการประเมินด้านการศึกษา ผลกำไรอาจจะไม่อยู่ในรูปตัวเลขก็ได้ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นนี้จะช่วยให้ข้อมูลที่จะตัดสินใจได้ว่า ควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด วางแผนงาน และดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการประเมินสถานะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการพิจารณากรณีนั้น ๆ และวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนดำเนินการได้รับการอนุมัติและลงมือทำการประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้นการประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ใหญ่อยู่ 3 ประการ คือ

1. เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้
2. เพื่อรวบรวมสารนิเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน
3. เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ยุทธวิธีในการประเมินกระบวนการ มี 3 วิธี คือ

1. แสดงให้เห็นหรือกระตุ้นเตือนถึงศักยภาพของทรัพยากรที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งต่อไปนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มบุคลากรและนักศึกษา วิธีการสื่อสาร การใช้เหตุผล ความเข้าใจและเห็นพ้องกันในวัตถุประสงค์ของแผนการ โดย

ผู้ที่เกี่ยวข้องในแผนการนั้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนการความเพียงพอของแหล่งทรัพยากร อุปกรณ์อำนวยความสะดวก บุคลากร ปฏิทินการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. เกี่ยวกับการวางโครงการและตัดสินใจก่อนวางแผน โดยผู้อำนวยการโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการนั้น ตัวอย่างการตัดสินใจก่อนวางแผน เช่น ในโครงการพัฒนาแบบสอบ ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องเลือกโรงเรียนอย่างเจาะจง สำหรับเข้าร่วมในการทดลองสร้างข้อกระทงใหม่ๆ ของแบบสอบ

3. ยุทธวิธีในการประเมินกระบวนการ จะบอกลักษณะสำคัญใหญ่ ๆ ของโครงร่าง โครงการ เป็นต้นว่า มโนทัศน์ที่ต้องการสอน และปริมาณของการอภิปรายที่จะมีความหมายนี้ เพื่อบรรยายว่า เกิดอะไรขึ้นจริง ๆ สารนิเทศนี้จะให้ประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดว่าทำไมวัตถุประสงค์จึงบรรลุหรือไม่บรรลุผล

ส่วนประกอบที่เป็นหัวใจสำคัญของการประเมินกระบวนการ มี 4 อย่างคือ

1. การจัดหาทรัพยากรประเมินกระบวนการเป็นเวลา
2. เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ
3. การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมินกระบวนการและบุคลากรในโครงการ หรือแผนงานเอง
4. การปรับปรุงโครงร่างการประเมินอยู่เป็นนิจสิน

ในการรวบรวมสารนิเทศ นักประเมินกระบวนการต้องใช้วิธีการทั้งที่มีแบบแผนและไม่มีแบบแผน เช่น การวิเคราะห์ปฏิบัติการ การบันทึกอย่างอิสระภายหลังสิ้นสุดการดำเนินงานแต่ละวัน การสัมภาษณ์ การจัดอันดับ บันทึกรายวันของเจ้าของโครงการ วิธีการ Semantic Differential บันทึกการประชุมคณะกรรมการ การปรับปรุงของ FERT และ Suggestion Boxes นอกจากตัวแปรที่สำคัญตามทฤษฎีแล้ว ผู้ประเมินกระบวนการยังอาจจะค้นหาเหตุหรือกรณีอื่นที่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมแต่เป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อกระบวนการ

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังมีคามจำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างการปฏิบัติตามโครงการด้วย

ระเบียบวิธีต่างๆ ไปของการประเมินผลผลิต จะรวมถึงต่อไปนี้เข้าไว้ด้วยกัน คือ การดูว่าการกำหนดวัตถุประสงค์นำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม คืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้กับมาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute Criteria) หรือมาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Criteria) ที่กำหนดไว้ก่อน และทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัย และกระบวนการร่วมด้วย

ที่ผ่านมา การประเมินมีความหมายเพียงส่วนที่เป็นการประเมินผลผลิตเท่านั้น ถึงแม้ว่า จะมีการประเมินแบบอื่นที่ต่างจากการประเมินผลผลิต แต่การประเมินเหล่านี้ก็ยังคงมีความสัมพันธ์คล้ายคลึงกันมาก

ทั้งการประเมินสภาวะแวดล้อมและการประเมินผลผลิต จะประเมินสิ่งที่มีอยู่ว่า บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีระบบ โดยที่การประเมินสภาวะแวดล้อมจะพิจารณาระบบโดยส่วนรวม และการประเมินผลผลิต พิจารณาความพยายามเปลี่ยนแปลงในระบบ ดังนั้น การประเมินสภาวะแวดล้อมจึงแสดงที่สิ่งจำเพาะในรูปที่การประเมินผลผลิตจะนำไปใช้ในภายหลัง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึง กลุ่มทั้งหมดของสิ่งที่ต้องการประเมิน ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยการปกครอง เช่น ตำบล โดยเฉพาะหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นสิ่งที่มีความมีชีวิตอื่น ๆ หรือไม่มีชีวิตก็ได้เหมือนกัน เช่น วัตถุสิ่งของ หิน ปูน ทราย และแร่ธาตุต่าง ๆ ก็ได้ ตัวอย่าง คำว่า “ประชากร” มีดังนี้

1. จำนวนประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านทั้งหมด
2. รถยนต์
3. มอเตอร์ไซค์
4. ข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน ได้จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน
5. ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ได้จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน
6. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
7. ข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนคติของชุมชน ได้จากการสัมภาษณ์ ก็จัดเป็นประชากร เช่นกัน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample or Sampling Group) ในการประเมินหมายถึง กลุ่มที่ถูกเลือกจากประชากรขึ้นมาเป็นตัวอย่าง เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษา ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนของประชากรที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการศึกษา ผลการศึกษาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างย่อมเป็นผลการศึกษาจากประชากร เช่นกัน

ตัวอย่างคำว่า “กลุ่มตัวอย่าง” มีดังนี้

1. คณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	13 คน
2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	74 คน
1) สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	จำนวน	45 คน

- 2) สมาชิกที่ยังไม่ได้กู้ จำนวน 29 คน
3. สมาชิก อบท. จำนวน 2 คน
4. ข้าราชการครู จำนวน 1 คน
5. ข้อมูลรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ได้จากการลงตัวแทนชาวบ้านเข้าร่วมประชุม มีผู้ใหญ่บ้าน, คณะกรรมการ, ชาวบ้านและกำนัน เป็นต้น
6. ข้อมูลรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน ได้จากการส่งตัวแทนของชาวบ้านเข้าร่วมประชุม มีสมาชิกผู้กู้หลายอาชีพเข้าร่วม มีเกษตรกร, ค้าขาย, เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
7. ข้อมูลผลการเจาะลึกรายกรณี ได้จากการสอบถามผู้กู้เงินล้าน ไปประกอบธุรกิจที่เสนอผู้จากคณะกรรมการเงินล้าน

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

“ตัวชี้วัด” หมายถึง ข้อความที่แสดงหรือระบุเป็นประเด็นที่จะใช้วัดระดับของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วน “ตัวแปร” เน้นประเด็นว่า เป็นประเด็นเมื่อเก็บข้อมูลจะได้ค่าที่แปรไป สำหรับผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายภายในกลุ่มประชาระนั้น ๆ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระดับ จัดเป็น Context Evaluation คือ

1. บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพของดิน, ป่าไม้ สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวแปรดังนี้คือ
  - 1.1 ความยากจนของประเทศ
  - 1.2 ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)
  - 1.3 ภาวะขาดดุลการค้าของประเทศ
  - 1.4 ความเคียดแค้นและการเป็นหนี้สินของประชาชน
  - 1.5 ค่านิยมวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ
  - 1.6 อื่น ๆ
2. บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน สภาพป่าไม้และหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน ประกอบด้วยตัวแปรตามดังนี้
  - 1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน
  - 1.2 สภาพปัจจุบัน ความเป็นอยู่ของชาวบ้าน
  - 1.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน
  - 1.4 ด้านวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาวบ้านในชุมชน

3. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปรดังนี้
  - 3.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
  - 3.2 เงิน 1 ล้านบาท
  - 3.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน
  - 3.2 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
  - 3.3 ผู้สมัครขอกู้
  - 3.4 เงินออม, เงินสัจจะ
4. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A มีดังต่อไปนี้
  - 4.1 การคัดเลือกผู้กู้
  - 4.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ
  - 4.3 การรับชำระหนี้
  - 4.4 การทำบัญชี
  - 4.5 การช่วยหาตลาด
  - 4.6 เก็บรวบรวมข้อมูล
  - 4.7 จัดประชุมเวทีชาวบ้าน
  - 4.8 ศึกษาข้อมูลบริบทหมู่บ้าน
5. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
  - 5.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร
    1. จำนวนผู้กู้
    2. ยอดเงินให้กู้
  - 5.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
    1. จำนวนผู้กู้ที่ได้
    2. จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
    3. การขยายกิจการของผู้กู้
    4. การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น
  - 5.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)
    1. กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
    2. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
    3. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด

4. ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวชี้วัด จำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศมีลักษณะ เช่นเดียวกับกับ ตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบ A ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น มีลักษณะเช่นเดียวกับกับ ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบ A ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปร

1.3.1 ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลและครอบครัว

1.3.2 ทรัพย์สินของผู้ดูแลและเครือญาติ

1.3.3 หนี้สินธนาคารของผู้ดูแล

1.3.4 หนี้สินนอกระบบของผู้ดูแล

1.3.5 อาชีพหลักของผู้ดูแล

1.3.6 รายได้ของครอบครัว

1.3.7 ประสบการณ์ในการดำเนินงาน

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 เงินที่กู้มาได้

2.2 เงินอื่นๆ

2.3 สถานที่และวัสดุค้ำ

2.4 เทคนิควิธีทำงาน

2.5 กำลังทำงาน

3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังนี้

3.1 การทำกิจการถูกวิธี

3.2 การหาตลาดที่ดี

3.3 การหาวัสดุค้ำที่ดี

3.4 การทำบัญชี

3.5 การวิเคราะห์ประเมิน

4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่

4.1.1 รายได้ที่เป็นตัวเงิน

4.1.2 ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

4.2.1 ผู้กู้ได้ขยายกิจการ

4.2.2 ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องจากการได้ศึกษาค้นคว้า

ด้วยตนเอง

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่

4.3.1 ผู้กู้พึ่งตนเอง

4.3.2 ผู้กู้อมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน

4.3.3 การกลับคืนถิ่นฐานของตนเอง

กล่าวโดยสรุปแล้ว ตัวชี้วัดการประเมิน โครงการของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้นมีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้กู้แต่ละรายตัวต้องส่งคืนเงินกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้น เงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจัยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้กู้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงาน บร.ต่าง ๆ มีดังนี้

บร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน

บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

บร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน

บร.5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน
- บร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์
- บร.10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน
- บร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี
- บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการทำดังต่อไปนี้

1. การซักถาม

มีการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบที่เราต้องการเช่น

  - 1) ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนเงินล้านอย่างไร
  - 2) การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนเงินล้านมีใครบ้างที่มีส่วนร่วม
2. การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนเงินล้าน ตัวแทนกลุ่มเกษตรกร กลุ่มค้าขาย และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
3. การสังเกตและการจดบันทึก

การสังเกตและการจดบันทึกก็จะเกี่ยวกับสภาพบริบทชุมชนในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
4. การจัดประชุมเวทีชาวบ้านระดับตำบล

ให้ชาวบ้านแต่ละหมู่บ้านส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ตัวแทนชาวบ้านเสนอขึ้นมา เช่น

  - 1) กฎระเบียบเกี่ยวกับกองทุนเงินล้าน
  - 2) การตั้งอัตราดอกเบี้ยของแต่ละหมู่บ้าน
5. การศึกษาเจาะลึกเป็นรายกรณีจากสมาชิกที่ได้รับการอนุมัติ 45 ราย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data) เป็นกระบวนการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจัดทำให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อสะดวก รวดเร็วและง่ายต่อการทำความเข้าใจ แปลความ และสรุปความ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูลแล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกออกเป็น 2 อย่าง คือ

1. ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลข แล้วสรุปผลโดยใช้ค่าสถิติเพื่อที่จะนำค่าสถิติไปใช้ตอบคำถามในประเด็นที่ต้องการ เช่น รายได้ของประชากร, อายุ, จำนวนประชากร และตามแบบ บร.ต่าง ๆ มี บร.1 เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ เป็นความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกองทุนเกี่ยวกับกองทุนและชุมชนเมือง หรือจากตัวอย่างของ บร. คือ

- บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
- บร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนคติของประชาชน
- บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์
- บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

บทที่ 4

ผลการติดตามประเมินโครงการ

การติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบไปด้วยการรายงานข้อมูลตามแบบชีฟฟ์โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรายงานตอนที่ 1 – 3 และการรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการ ซึ่งมี 4 ตอนดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

1. ประเทศไทยได้เริ่มมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นทางการเมื่อปี 2504 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาประเทศระยะยาว อันได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ซึ่งในขณะนั้นสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจไทยยังเป็นสังคมนการผลิตเพื่อการบริโภค มีรายได้ต่อหัวต่ำ โดยประชากรของประเทศมีรายได้ต่อหัวคนละ 2,100 บาท ต่อปี หลังจากนั้นระบบเศรษฐกิจได้ขยายตัวในระดับสูงอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7.8 ต่อปี เป็นเวลา 30 กว่าปี ทำรายได้ต่อหัวของประชากรในปี 2538 เพิ่มขึ้น 32 เท่า เป็น 68,000 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศหลุดพ้นจากกลุ่มประเทศ “รายได้ต่ำ” ตามความหมายของธนาคารโลกมาอยู่ในกลุ่มประเทศ “รายได้ปานกลาง” นั่นคือความหมาย แต่ความเป็นจริงชาวบ้านที่อยู่ในชนบทส่วนมากมีรายได้ต่ำอยู่

2. ประชากรของประเทศส่วนมากยังทำอาชีพทางการเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรจะมีราคาอัตราถูกมาก ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่ผลิตเทคโนโลยี เช่นรถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ และวิทยุการสื่อสาร หรือกลุ่มผลิตน้ำมัน คือ กลุ่ม โอเปก และกลุ่ม โอเปกยังคงควบคุมอนาคตของโลกไว้ด้วยน้ำมัน ซึ่งทำให้กลุ่มชาติผลิตผลทางการเกษตรเสียคุณค่าการค้ากับกลุ่มเหล่านี้มาก เนื่องจากยังขาดวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยในการผลิตหรือแปรรูปเปลี่ยนหรือแปรสภาพ ผลผลิตทางการเกษตรตามความต้องการของประเทศกลุ่มตะวันตกได้

3. ชาวชนบทยังมีอาชีพส่วนใหญ่ยังทำอาชีพรับจ้างรายวันอยู่ คือ อาชีพนี้ยังต้องพึ่งพาฟ้าพึ่งพานอยู่ ถ้าปีไหนฝนตกต้องตามฤดูกาล ชาวบ้านก็พอจะมีงานทำรับจ้างรายวันอยู่ได้อย่างไม่ขัดสน แต่ถ้าปีใดขาดน้ำขาดฝนจะทำให้เยาวชนที่เป็นกำลังของหมู่บ้านได้หันเหชีวิตเข้า

ไปหาทำงานในเมืองหลวงซึ่งจะเป็นปัญหาให้กับเมืองนั้นทำให้เกิดแหล่งสลัมเสื่อมโทรม ที่เราท่านยังเห็นกันอยู่มาจนทุกวันนี้ และยังทำให้เกิดปัญหาอีกหลาย ๆ ตามมาเช่น

- 1) ปัญหาแหล่งมั่วสุมาเสพติด
- 2) ปัญหาการค้าประเวณีเถื่อน
- 3) ปัญหาการขาดแคลนอาหารยารักษาโรค ฯลฯ
- 4) ปัญหาการทำแท้งเถื่อน
- 5) ปัญหาแก๊งค์วัยรุ่นกวนเมือง
- 6) ปัญหาขาดที่อยู่อาศัยต้องนอนตามสะพานลอยและสถานีขนส่ง

ต่างๆ

- 7) ปัญหาแหล่งชุมชนแออัด
- 8) ปัญหาการว่างงาน
- 9) ปัญหาอื่น ๆ

4. การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง 30 ปี ไม่ใช่มีแต่ความสำเร็จแต่ก็ยังมีปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้รวมถึงปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากการพัฒนาที่จะต้องได้รับการแก้ไขต่อไป เช่น ช่องว่างการกระจายรายได้ และโอกาสทางเศรษฐกิจระหว่างคนรวยและคนจนที่เพิ่มขึ้น แม้แต่ในระยะหลัง เช่น จากปี 2531 ถึง 2535 สัดส่วนรายได้ของกลุ่มผู้มีรายได้สูงสุดร้อยละ 20 ต่อกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 20 ได้เพิ่มขึ้นมาจาก 12 เท่า เป็น 16 เท่า สัดส่วนคนยากจนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงถึงร้อยละ 22.7 เทียบกับร้อยละ 13 ของทั้งประเทศ และร้อยละ 1.2 ในกรุงเทพฯ ปริมาณและคุณภาพของบริการพื้นฐานและบริการสังคม เช่น การศึกษาและสาธารณสุขยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ทำให้โอกาสทางเศรษฐกิจของคนในท้องถิ่นในต่างจังหวัดน้อยกว่าคนในเมืองหลวง

5. ปัญหาด้านแรงงานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เมื่อ 30 ปีที่แล้วปัญหาของการพัฒนา คือทำอย่างไรถึงจะสามารถสร้างงานรองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้นในอัตราค่อนข้างสูงมีงานทำได้อย่างทั่วถึง และสามารถดึงแรงงานที่เป็นการว่างงานแฝงในภาคเกษตรออกมาสู่สาขาเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อแรงงานเอง และต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศในปัจจุบันปัญหาเรื่องแรงงานก็ได้เปลี่ยนไปแล้วอย่างสิ้นเชิง การลดลงของอัตราเพิ่มประชากรทำให้จำนวนแรงงานใหม่ในแต่ละปีลดลง เช่น ในปี 2539 จะมีแรงงานใหม่ประมาณ 479,000 คน เปรียบเทียบกับ 765,000 คนในปี 2535 ในขณะที่เดียวกันการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ก่อให้เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงานจนมีแรงงานไร้ฝีมือจากประเทศเพื่อนบ้านอพยพเข้ามาทำงานในประเทศไม่ต่ำกว่า 500,000 คน นอกจากนั้น ภาคการผลิต

ได้เริ่มปรับตัวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยีระดับสูงขึ้น และต้องการแรงงานที่มีคุณภาพขึ้นด้วย แต่การปรับตัวของแรงงานเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงนี้ยังไม่ทันความต้องการเนื่องจากขณะนี้ประมาณร้อยละ 80 ของแรงงานไทยมีการศึกษาชั้นประถมหรือต่ำกว่า ประกอบกับปัญหาสังคม เช่น การแพร่ระบาดของโรคเอดส์อาจนำไปสู่การลดลงของจำนวนแรงงานที่มีจำกัดอยู่แล้ว

6. ปัญหาใหญ่อีกด้านหนึ่งคือ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ได้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมากจากปัจจัย 2 ประการ คือ หนึ่ง ได้มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการขยายฐานการผลิตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยไม่ได้มีการบริหารจัดการเพื่อการอนุรักษ์ และพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ สอง ได้มีการขยายตัวของเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครอย่างรวดเร็วส่งผลให้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในขณะนี้อยู่ในภาวะวิกฤต เช่น ปัญหามลพิษทางอากาศทางเสียดันเกิดจากการจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร และโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งส่วนมากไม่มีระบบการกำจัดของเสีย บริเวณน้ำเสียในเขตเมืองเพิ่มขึ้นถึงวันละ 3 ล้าน ลบ.ม. ทำให้มลพิษในน้ำเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างและแม่น้ำท่าจีน การลักลอบทำลายป่าไม้ปีละกว่า 1 ล้านไร่ ในขณะที่ปลูกชดเชยได้เพียงปีละ 0.2 ล้านไร่ การลดลงของปริมาณปลาในอ่าวไทย และทะเลอันดามันเนื่องมาจากการแสวงหาประโยชน์โดยการจับปลามากเกินไป และการร่อยหรอของป่าชายเลนตามชายฝั่งทะเล ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์วิทยาสิ่งมีชีวิตในทะเล เป็นต้น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้จะเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในอนาคต

1.1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวด้วยการสร้างฐานประกอบการ อาชีพใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

ขณะเดียวกันก็จะช่วยเหลือพัฒนาผู้ประกอบการ (SMEs) เดิมที่มีศักยภาพให้อยู่รอด ทั้งระดับ (SMEs) ทัว ๆ ไป ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้ทั้ง 2 กลุ่มเกิดขึ้นดำรงอยู่และเจริญก้าวหน้าช่วยพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย อันจะทำให้สัดส่วนจำนวนผู้ประกอบการในประเทศเพิ่มขึ้น เท่ากับเป็นการขยายฐานภาษี สร้างรายได้ให้กับรัฐบาล เพื่อนำมาพัฒนาประเทศต่อไป

การส่งเสริมพัฒนา (SMEs) เป็นการพัฒนาที่ยึดหลักให้ผู้ประกอบการเป็นตัวกลางไปสู่การพัฒนา (SMEs) ทั้งระบบ เนื่องจากผู้ประกอบการเป็นปัจจัยการผลิตที่มีชีวิตและวิญญาณ จึงเป็นผู้ผสมผสานปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ไม่ว่า ที่ดิน เงินทุน เทคโนโลยี เครื่องจักร อุปกรณ์

แรงงาน บุคลากร ระบบบริหารจัดการ ฯลฯ เข้าด้วยกัน เพื่อสรรสร้างออกมาเป็นสินค้าหรือบริการ ผู้ตลาด

ดังนั้น ความอยู่รอด ความเจริญเติบโต ความก้าวหน้าของกิจการ จึงขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนาหรือระดับทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้ประกอบการเป็นหลักสำคัญ

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

เศรษฐกิจของประเทศไทย ในระยะ 35 ปี ที่ล่วงมา ประสบความสำเร็จอย่างสูง มีการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ย 7.5% ทำให้รายได้ต่อคนเพิ่มขึ้นถึง 30 เท่า เมื่อ 3 ปีก่อนธนาคารโลกได้ประกาศประเทศไทยเป็นหนึ่งในสิบห้าประเทศที่ประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการสภาพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติได้กล่าวในแผนที่แปลว่าอีก 20 ปีข้างหน้า เศรษฐกิจของประเทศไทยจะเป็นที่แปดของโลกโดยมีรายได้ต่อหัวต่อคนต่อปีถึง 300,000 บาท

ภาพอันสวยงามของเศรษฐกิจของไทยเริ่มขมุกขมัว เมื่อถึงต้นปี 2540 เพราะการส่งออกซึ่งเคยเติบโตสูงถึงปีละ 20% ลดลงเหลือ 0 เป็นเหตุให้เศรษฐกิจเริ่มถดถอย บัญชีเกินดุลเดินสะพัดสูงขึ้น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ตกต่ำ ธุรกิจการเงินเริ่มปั่นป่วน ทุนเริ่มไหลออก ตลาดหุ้นล้ม ธุรกิจหยุดชะงักและปิดกิจการ ทำให้รัฐบาลต้องเข้าอุ้มชูช่วยเหลือธุรกิจการเงินการคลัง สะเทือนถึงทุนสำรองและค่าของเงินบาท ในที่สุดรัฐบาลต้องประกาศให้ค่าเงินบาทลอยตัวและในที่สุดต้องขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

จากเหตุการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดลูกโซ่เชื่อมโยงต่อเนื่องอย่างรวดเร็ว ภายในเวลา 3 เดือน บ้านเมืองก็อยู่ในฐานะเกือบล้มละลายเงินในท้องพระคลังไม่มีเหลือ การขาดดุลปัญหาเดินสะพัดเป็นจำนวนร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์รวม เงินคงคลังเหลือ 90,000 ล้านบาท เงินทุนสำรองต่างประเทศเหลือ 66,000 ล้านดอลลาร์ มีหนี้ต่างประเทศอยู่ทั้งหมด 2.3 ล้านเหรียญสหรัฐ เป็นหนี้เอกชน 1 - 5 ล้านเหรียญสหรัฐเป็นหนี้ระยะสั้นที่จะต้องไ้คืนภายใน 1 ปี ถึง 50,000 ล้านบาท รัฐบาลใช้จ่ายเงินช่วยเหลือธุรกิจการเงินเป็นจำนวนถึง 350,000 ล้านบาท ใ้ช้ป้องกันเงินบาท 700,000 ล้านบาท ดังนั้นต้องกู้เงินจากกองทุนระหว่างประเทศเป็นจำนวน 1.9 ล้านเหรียญ ทำให้คนไทยเป็นหนี้คนละ 60,000 บาท

การที่ประเทศไทยได้ตกลงในขอรับความช่วยเหลือจาก IMF ครั้งนี้รัฐบาลต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขนโยบายและมาตรการทางการเงินและการคลังหลายประการ เช่น รัฐบาลจะต้องลดงบประมาณค่าใช้จ่าย เพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มอีก 10% การตั้งงบประมาณไม่เกินดุล 1% การแก้ไขปัญหารายบริษัทเงินทุนและธนาคารไทยพาณิชย์

จากเงื่อนไขข้างต้น รัฐบาลต้องตัดเงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2541 เป็นจำนวนเงิน 150,00 ล้านบาท ทำให้โครงการของรัฐบาลต้องถูกยกเลิกทำให้ต้องเลิกจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวในหลายโครงการ

สิ้นสุดปี 2540 ทำให้ผู้ตกงานมีจำนวนถึง 80,000 คน และเมื่อสิ้นสุดปี 2541 ผู้ว่างงานจะสูงขึ้นจากอัตราปกติ ปีละ 1 ล้านคน เป็น 2 ล้านคน

จากสาเหตุ ดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาและเงื่อนไขใหม่ให้แก่การบริหารแรงงานมากมายหลายประการนี้ จึงเป็นบทพิสูจน์อุดมการณ์และศักยภาพของคนไทยว่าสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปได้หรือไม่ นี่คงเป็นปัญหาที่รอคอยคำตอบอยู่

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

คงจะ ไม่เป็นที่สงสัยว่าสภาพภาพของประเทศไทยในปัจจุบันคงอยู่ในสภาวะของความสับสนไม่มีความแน่ใจว่าเราจะสามารถเห็นร่วมกันทั้งหมดได้หรือไม่ว่า บ้านเมืองเรานั้นมีความเจริญก้าวหน้า มีพัฒนาทางเศรษฐกิจไปอย่างมากมาย จนกระทั่งเรากำลังจะต้องหลุดพ้นจากการเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาไปเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หากเราดูเรื่องต่าง ๆ เป็นเรื่อง ๆ เช่น สภาพของการเปลี่ยนแปลงบ้านเมือง จากถนนหนทางที่มีห้องแถวสองสามชั้นเป็นพื้นขนาดมิดชิดสูงเก๋ไก๋ขึ้น ก็ถือว่าเป็นเรื่องเด่นมากแล้ว มาจนปัจจุบันมีอาคารสูงเสียดฟ้าเต็มกรุง แลเมย์เริ่มลุกลามไปรุ่งรังกับเมืองใหญ่ ๆ อื่น ๆ ด้วย และเรากำลังทำสถิติโลกที่จะมีอาคารคอนกรีตสูงที่สุดในโลก ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้างและใกล้จะเสร็จแล้ว ดังเช่นว่า บ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปจนดูว่าไม่ต่างจากโฉมหน้าของบ้านเมืองใหญ่ ๆ

ในด้านเศรษฐกิจโดยรวมแล้วจะพบด้วยความแปลกใจว่าเรามีความก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจอย่างไม่หยุดยั้งทั้งๆที่เพื่อนบ้านของเรานั้นในบางครั้งยังมีการถดถอยเป็นระยะ ๆ แต่ของไทยเราก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงทุก ๆ ปีการลงทุนเกิดขึ้นอย่างมากมายนับว่าได้เข้าสู่ประเทศอย่างมหาศาล นักท่องเที่ยวหลังไหลมาอย่างไม่ขาดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวขยายตัวอย่างไม่มีท่าทางว่าจะหยุดยั้งคงก็คิดว่ารายได้จากการท่องเที่ยวเป็นลำดับหนึ่งเหนือกว่ารายได้จากการส่งข้าวออกมาช้านานแม้กระทั่งการส่งสินค้าสดตัวนี้ออกไปยังตลาดต่างประเทศในโลกไทยเราก็ก้าวขึ้นมาอยู่ในลำดับหนึ่งมาตั้งแต่เมื่อสองปีที่แล้ว

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

ชาวบ้านได้รับผลกระทบจากการบริหารการเงินที่ผิดพลาดของรัฐบาลรุ่นก่อนๆ มาซึ่งทำให้เกิดค่าเงินบาทลอยตัวกระทันหันจากคอตลาร์ละ 25 บาท ปัจจุบันเป็นคอตลาร์ละ

40 บาท ภายในเวลา 5 ปี ทำให้บริษัท 52 บริษัทถูกสั่งปิดในขณะนั้นทำให้ประชาชนเกิดการว่างงานและเป็นหนี้สินอย่างล้นเหลือทำให้รัฐบาลต้องกู้เงินจากกองทุน IMF มาเพิ่มขึ้นเพื่อบริหารประเทศและกองทุนอื่นๆ เช่น มียาชาวาของญี่ปุ่น เป็นต้น

การถูกกีดกันจากการค้าของกลุ่มประเทศยุโรปและกลุ่มตะวันตกจากการไม่รักษาสภาพแวดล้อม เช่น กุ้งกุลาดำและกุ้งชนิดอื่นๆ อีกหรือแม้แต่พืชผลการเกษตร เช่น ยางพารา ว่าคุณภาพยงไม่ดี

1.1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

- 1) ปัญหาสุขภาพจิต
- 2) ปัญหาชุมชนแออัด
- 3) ปัญหาการย้ายถิ่นฐานของประชากรเพื่อไปหางานทำ
- 4) ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจึงเกิดการแบ่งพรรค
- 5) ปัญหาความแห้งแล้ง
- 6) ปัญหาการดื่มสุราและเมรัยกับของมีนเมา
- 7) ปัญหาการเล่นการพนันชนิดต่างๆ

1.1.7 กำนนิยมในกระแสวัฒนธรรม และสินค้าจากต่างประเทศ

ในยุคปัจจุบันคนไทยจะหลงกระแสวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต ซึ่งอาจทำให้วัฒนธรรมไทยอาจถูกกลืนไป และการหลงเทคโนโลยีของต่างประเทศแยกออกเป็นประเด็นดังนี้

1) เครื่องเทคโนโลยี

1.1 รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ ที่ระบาคหนักมาก ในหมู่วัยรุ่นแม้แต่ยอมแลกกับการเสียดัวเพื่อให้ได้มาซึ่งโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการทำแท้งที่เป็นปัญหาของสังคมต่อไป

2) ด้านการแต่งกาย

- 2.1 มีสายเดี่ยว
- 2.2 ไร้สาย
- 2.3 โนบรา ระบายไปถึงหน้าอกศึกษา
- 2.4 ไชว์สะดือ

2.5 รัศรูป

2.6 โกรกสีผม ให้เป็นสีต่างๆ

2.7 ตัดผมแบบสกินเฮด

3) ด้านดนตรี

3.1 นักร้องวงฮิอะของประเทศญี่ปุ่นฆ่าตัวตายก็ฆ่าตัวตายตาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นความบ้าคลั่งในตัวนักร้องโดยขาดสามัญสำนึกถูกคิด คี ชั่ว

3.2 มีการแต่งตัวตามนักร้องที่ตนเองชอบทำให้เปลืองค่าใช้จ่ายโดยใช่เหตุ

4) ด้านภาพยนตร์ เช่น

4.1 แย่งรถมอเตอร์ไซด์บนถนนทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองและบุคคลสัญจรไปมา

4.2 มีการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรง

1.2 ผลการประเมินบริบทชุมชน ระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน

แต่ก่อนเป็นหมู่บ้านหนองไผ่ ต.ลาดบัวขาว ต่อมาได้แยกออกมาเป็น ตำบลหนองหญ้าขาว และได้แยกมาเป็นหมู่บ้านชัยกระบุง มีผู้ใหญ่ชื่อ ขอสีกลาง เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก ซึ่งในขณะนั้นบ้านทรัพย์สมบูรณ์ยังมีชื่อเดิมว่าบ้านหนองขอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบ้านชัยกระบุง และต่อ ๆ มาก็มีชาวบ้านได้อพยพโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยยังบ้านหนองขอนมากขึ้น พอจะแยกหมู่บ้านได้ ดังนั้นชาวบ้านได้รวบรวมปรึกษาหารือกัน โดยการนำของอาจารย์สมบูรณ์ สร้อยขุนทด ซึ่งเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนบ้านชัยกระบุง ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านให้ว่า “ทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา” แทนชื่อเดิม และทำการแยกหมู่บ้านกับทางราชการอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ.2542 และได้ชื่อใหม่ใช้เรียก ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

ในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มี 78 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 291 คน ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านอาชีพ มีอาชีพดังนี้

1.1 เกษตร มีปลูกข้าว, ปลูกอ้อย, ปลูกข้าวโพด, ปลูกมัน

1.2 เลี้ยงสัตว์ มี เลี้ยงโค, เลี้ยงสุกร, เลี้ยงกระบือ

- 1.3 ค้าขาย
- 1.4 รับจ้างรายวัน
- 1.5 เดินแคคคี่
- 2) ด้านสาธารณูปโภค
  - 2.1 ก่อตั้งหมู่บ้านเป็นทางเกวียน
  - 2.2 ถนนลูกรัง พ.ศ.2527 ยาว 500 เมตร
  - 2.3 ถนนคอนกรีต พ.ศ.2536 ยาว 500 เมตร
  - 2.4 มีไฟฟ้า พ.ศ.2533
  - 2.5 มีประปา พ.ศ.2540
  - 2.6 มีส่วนถูกสุขลักษณะ

1.2.3 สภาพเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน

เมื่อจะพูดถึงเศรษฐกิจของหมู่บ้านก็จะมุ่งเน้นไปในเรื่องการทำมาหากินของชาวบ้านว่าอยู่ดีกินดีมีสุขทุกอย่างอย่างไร นั่นก็คือ อาชีพของชาวบ้าน ซึ่งจะมีอาชีพที่เด่น ๆ อยู่ 4 อย่าง คือ

1. อาชีพเกษตร
2. อาชีพเลี้ยงสัตว์
3. อาชีพรับจ้าง
4. อาชีพค้าขาย

อาชีพเกษตร ซึ่งอาชีพเกษตรนี้ต้องทำตามฤดูกาลปีหนึ่ง ๆ ทำได้ปีละครั้งเท่านั้น ยังไม่พอเพียงกับความต้องการของชาวบ้านซึ่งต้องกินต้องใช้ทุกวันพืชเกษตรมีดังนี้

- 1) ปลูกมันสำปะหลัง
- 2) ปลูกอ้อย
- 3) ปลูกข้าวโพด
- 4) ปลูกข้าว

อาชีพเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาชีพนี้ชาวบ้านเลี้ยงกันน้อยมาก เมื่อเทียบกับชาวบ้านทั้งหมด ซึ่งอาจมีหลายสาเหตุซึ่งชาวบ้านไม่ทำได้ เช่น

- 1) ไม่มีที่ดิน
- 2) ไม่มีทุน
- 3) ขาดความรู้

สัตว์ที่ชาวบ้านนิยมเลี้ยง คือ

- 1) ไก่ฟาร์ม มีเลี้ยง 3 ครอบครัว
- 2) เลี้ยงโค 2 ครอบครัว
- 3) เลี้ยงกระบือ 1 ครอบครัว
- 4) เลี้ยงหมู 3 ครอบครัว
- 5) เลี้ยงเป็ดปักกิ่ง 1 ครอบครัว

อาชีพรับจ้าง ชาวบ้านหรือชาวชนบทส่วนใหญ่จะยึดอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก มีดังนี้

- 1) รับจ้างรายวัน ๆ 100 บาท
- 2) เดินแคตตี้ แต่ก็มีน้อย

อาชีพค้าขาย ก็จะมีร้านค้าขายของชำทั่วไปตามความต้องการของชาวบ้าน ก็แผงซั๊กฟอก สบู่ ยาสีฟัน หรือไม่กี่อาหารหวานคาว และก๋วยเตี๋ยว แต่ก็จะมีอาชีพใหม่ขึ้นมาคือการขายถังและแกลลอน ซึ่งเป็นอาชีพเสริมของชาวบ้านจะมีทำอยู่ 2 ครอบครัว

ถึงแม้ว่าจะมีอาชีพที่หลากหลายแต่ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังยากจนอยู่เพราะอาชีพส่วนใหญ่ชาวบ้านยึดทำเป็นหลัก คือ อาชีพรับจ้าง อาชีพนี้ยังต้องอาศัยเดินฟ้าอากาศอยู่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของชาวบ้าน

1.2.4 ด้านวัฒนธรรม

ชาวบ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ดังนี้

- 1) นับถือผู้หลักผู้ใหญ่ให้ความเคารพไปให้ลามมาให้ไหว้ เดินผ่านผู้สูงอายุให้เดินของ ๆ
- 2) การรักษาภาษาถิ่น
- 3) การรักษาประเพณีต่าง เช่น
  - 3.1 ทำบุญขึ้นปีใหม่
  - 3.2 ทำบุญวันมาฆบูชา
  - 3.3 ทำบุญวันมหาสงกรานต์และบวชชี – พราหมณ์
  - 3.4 ทำบุญวันวิสาขบูชา
  - 3.5 ทำบุญวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา
  - 3.6 ทำบุญวันมหาจุลิน
  - 3.7 อื่น ๆ

1.2.5 ข้อมูลด้านอื่น ๆ

1. ลักษณะบางประการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

มีลักษณะที่เด่นชัดด้านเกษตร คือ การได้ทำอาชีพนี้มีมาตั้งแต่ในอดีต ชาวบ้านมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี เกี่ยวกับอาชีพนี้ ซึ่งได้รับการสืบทอดต่อ ๆ กันมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน

2. วัฒนธรรมประเพณีที่เด่น ๆ เช่น

- 1) เดือนเมษายนของทุกปี จะมีการบวชชี – พราหมณ์เข้าวัด – ปฏิบัติ
ธรรมเนียม
- 2) เดือนสิงหาคมวันแม่แห่งชาติชาวบ้านจะร่วมกันทำความสะอาดภายในหมู่บ้าน ตัดกิ่งไม้ตามถนนหนทางชนดินทรายลมที่หลุมที่บ่อ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการสัญจรไปมา
- 3) วันดังกล่าวเทโวโรหนะ ชาวบ้านจะมาทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง เพื่อไว้สำหรับพระภิกษุสงฆ์ฉันอาหารในฤดูแล้ง
- 4) เทศน์มหาชาติ จะนิยมเทศน์ในช่วงหลังออกพรรษาแล้วเป็นต้นมา เมื่อมีความพร้อมแล้วทางคณะกรรมการก็จะประกาศบอกบุญบอกกุศลในการรับฟังเทศน์มหาชาติ

3. ลักษณะที่เป็นศักยภาพด้านดี

- 1) ชาวบ้านมีความสามัคคีร่วมกันในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่เป็น
ส่วนรวม
- 2) ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- 3) โอบอ้อมอารี
- 4) มีสัมมาคารวะเคารพผู้ใหญ่
- 5) รักใคร่ปรองดอง

4. ลักษณะที่สื่อถึงความไม่เข้มแข็ง

- 1) ขาดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
- 2) มีความรู้น้อย
- 3) ไม่มีความประหยัด
- 4) คึดสุรา
- 5) เล่นการพนัน
- 6) อื่น ๆ

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มีจำนวนประชากร 291 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.5 กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 ปี 1 วัน – 50 ปี เต็ม จำนวน 157 คน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	147	50.5
- หญิง	144	49.5
รวม	291	100
2. อายุ		
1 วัน – 3 ปี เต็ม	13	4.5
3 ปี 1 วัน – 6 ปี เต็ม	11	3.8
6 ปี 1 วัน – 12 ปี เต็ม	31	10.6
12 ปี 1 วัน – 15 ปี เต็ม	24	8.3
15 ปี 1 วัน – 18 ปี เต็ม	27	9.3
18 ปี 1 วัน – 50 ปี เต็ม	157	52.9
50 ปี 1 วัน – 60 ปี เต็ม	5	1.7
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	23	7.9
รวม	291	100

3. จบการศึกษา

ชาวบ้านส่วนใหญ่จะจบระดับประถม และบางคนก็อ่านหนังสือไม่ออกก็มี

จบระดับปริญญาตรี 2 คน

จบระดับมัธยม 11 คน

จบระดับประถม 132 คน

4. ลักษณะอื่น ๆ ของประชากร

4.1 มีสมาชิกในหมู่บ้านไปศึกษานอกหมู่บ้าน 76 คน คือ

ระดับประถมศึกษา 47 คน

ระดับมัธยมศึกษา 11 คน

นักศึกษาผู้ใหญ่	17 คน
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	1 คน

4.2 ปัจจุบันมี

ร้านค้า	5 ร้าน
โรงสี	1 โรง

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน มีทั้งบ่อและฝายกั้นน้ำ มีความบรรจุน้ำที่สามารถใช้ได้ตลอดปี แต่ไม่สามารถที่จะใช้ดื่มกินได้

ตารางที่ 2 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำบาดาล	2	✓	
สระน้ำ	2	✓	
ฝายกั้นน้ำ	1	✓	
คลองน้ำ	1		✓

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวม มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินของกองทุนหมู่บ้านบ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา

กองทุนหมู่บ้าน คือ การบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ จากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านพบว่า ชาวบ้านยังขาดความเข้าใจเรื่อง กองทุนหมู่บ้านอยู่หลายประการ เช่น

- 1.1 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านระหว่างชาวบ้าน และคณะกรรมการ
- 1.2 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านข้อเกี่ยวกับวาระการอยู่ของคณะกรรมการ
- 1.3 ระเบียบการทำโครงการเสนอผู้
- 1.4 ระเบียบว่าด้วยการขอกู้ในจำนวนเงินกู้

2. เงิน 1 บ้านบาท เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อจะแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน โดยให้เงินสนับสนุนการประกอบอาชีพของชาวบ้านทั่วประเทศ
3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มาจากชาวบ้านที่อยู่อาศัยภายในหมู่บ้านตนเองทั้งหมด

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของกองทุนหมู่บ้าน

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า
  - 1.1 การพิจารณาเงินกู้ของคณะกรรมการต้องดูศักยภาพของผู้กู้ว่าจะอนุมัติเป็นวงเงินเท่าใด แต่ไม่เกินระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน

1.2 คณะกรรมการถือญาติตนเองและพรรคพวก

2. กระบวนการทำบัญชีกองทุน พบว่า จะต้องลงบันทึกบัญชีทั้งหมด 9 เล่ม

คือ

เล่มที่ 1 ทะเบียนคุมค่าของกู้

เล่มที่ 2 ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว

เล่มที่ 3 ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/เงินรับฝาก/เงินค่าหุ้นรายตัว

เล่มที่ 4 ทะเบียนคุมทรัพย์สิน

เล่มที่ 5 รายงานรายได้ค่าใช้จ่ายประจำเดือนและปี

เล่มที่ 6 รายงานงบดุลประจำเดือนและปี

เล่มที่ 7 สมุดบัญชีรายรับบันทึกการรับเงินสด/เงินฝากธนาคาร

เล่มที่ 8 สมุดบัญชีรายจ่ายบันทึกการจ่ายเงินสด

เล่มที่ 9 สมุดฝากสัจจะกองทุนหมู่บ้าน

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลโดยตรง พบว่า เก็บข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์
2. ผลกระทบโดยตรง พบว่า เก็บข้อมูลตั้งแต่ 60 – 80%
3. ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า กองทุนหมู่บ้านจัดทำไปได้ดี, ชาวบ้านมีการเรียนรู้, ชาวบ้านมีการจัดประชุมกันบ่อยขึ้น เป็นต้น

2.2 ผลการประเมินผู้รู้รายบุคคล

ผลการประเมินผู้รู้รายบุคคล คือ ระบบการดำเนินงานกิจการของผู้รู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะผู้รู้รายบุคคล

1) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานกิจการของผู้รู้ พบว่า ผู้รู้แต่ละรายก็มีความรู้ที่คล้าย ๆ กันในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จุดเด่น คือ การประกอบอาชีพเกษตรมาเป็นเวลาช้านาน โดยการได้รับสืบทอดกันมา

จุดด้อย คือ ขาดการเรียนรู้หาประสบการณ์ และเทคโนโลยี พัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์พืช เช่น หน่อดินฟ้าอากาศ และมีผลผลิต เมล็ดใหญ่ ได้มากกว่าเดิม แลนมมีรสชาติอร่อยกว่าเดิม

2) อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบริบทของผู้รู้รายบุคคล เช่น

2.1 ขาดทุนสนับสนุนจากทางราชการ

2.2 ไม่มีการพัฒนาพันธุ์พืช

2.3 ขาดเทคโนโลยีที่จะพัฒนาปรับปรุงดิน

2.4 ทำเป็นรายบุคคล ไม่มีการจับกลุ่ม ทำให้เกิดความอ่อนแอเสียเปรียบ

พ่อค้าคนกลาง

2.5 รัฐบาลเสียเปรียบดุลการค้ากับประเทศที่เจริญทางวัตถุ เช่น ข้าว

หอมมะลิของไทย

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของผู้รู้รายบุคคล

1) จำนวนเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน ที่นำไปประกอบอาชีพแต่ละอาชีพนั้นมีจุดเด่นจุดด้อย ดังนี้

จุดเด่น นำเงินไปทำการลงทุนประกอบอาชีพเพื่อเจือจุนใช้จ่ายในครอบครัว

จุดด้อย คือ จำนวนเงินที่ให้กู้ไม่พอกับความต้องการที่จะนำไปลงทุนประกอบ

อาชีพ

2.2.3 การประเมินกระบวนการของผู้รู้รายบุคคล พบว่า

1. การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้รู้แต่ละราย พบว่า

จุดเด่น

1) ถ้าทำครบกระบวนการจะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรจะได้มากกว่า

ปกติ

- 2) มีการลงทุนเพิ่มขึ้น
- 3) มีทุนหมุนเวียนมากขึ้น

จุดด้อย

- 1) เพิ่มงบในการลงทุน
- 2) ถ้าฝนไม่มีตามฤดูกาลพืชผลจะเสียหายมาก
- 3) ทำให้ขาดทุนมากกว่าเดิม

2.2.4 การประเมินผลผลิตของผู้รายบุคคล พบว่า

1. ผลโดยตรง ของผู้กู้เงินกองทุน มีดังนี้

จุดเด่น

- 1) มีทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน
- 2) มีการลงทุนเพิ่มขึ้น
- 3) มีอาชีพเพิ่มขึ้น

จุดด้อย

- 1) ไม่นำเงินไปลงทุนตามวัตถุประสงค์
- 2) ขาดการเรียนรู้
- 3) ไม่มีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย

2. ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

- 1) มีจำนวนผู้กู้ที่แน่นอน
- 2) มีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

3. ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact)

- 1) ชาวบ้านอยู่ดีกินดี
- 2) ครอบครัวมีความอบอุ่น
- 3) ไม่มีการย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่
- 4) ชาวบ้านมีความสามัคคี

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพเลี้ยงสัตว์ในหมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 เลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ บังจันนำเข้าที่ตี ได้แก่ พันธุ์ไก่ หัวอาหาร สภาพโรงเรือนที่สะอาด มีสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีเสียงรบกวน การกำหนดเวลาให้อาหารให้ตรงเวลาและถูกโอกาส

กระบวนการที่ดีได้แก่ การทำความสะอาดโรงเรือน ก่อนที่จะนำไก่มาลง, การนำพันธุ์ไก่ลง, การให้อาหารตรงเวลา, การปรับอุณหภูมิของโรงเรือนจะต้องมีพัดลมขนาดใหญ่หลาย ๆ เครื่องช่วยปรับอากาศให้สมดุล, การดูแลรักษาความสะอาดอยู่เป็นประจำ

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

- 1) ไก่มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย
- 2) มีน้ำหนักมาก
- 3) ไก่ตายน้อยที่สุด

3.2 อาชีพเลี้ยงกระบือ ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่

- 1) เลือกระบือที่มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย
- 2) ขนย้ายได้สะดวก

กระบวนการที่ดีได้แก่ วิธีการเลี้ยง

- 1) เลี้ยงตามธรรมชาติ

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

- 1) ตัวโต มีความสมบูรณ์
- 2) มีน้ำหนักมาก
- 3) ขายได้ราคาแพง

4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการประเมินโครงการ

4.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ พบว่า

4.1.1 การเกิดกองทุน พบว่า ชาวบ้านได้รวมตัวจัดประชุมเพื่อร่วมกันจัดทำระเบียบการกู้เงินมีผู้ค้ำประกัน คัดเลือกคณะกรรมการ, การคิดดอกเบี้ย, การจัดทำเขียน โครงการเสนอขอกู้เงิน

4.1.2 ระบบบริหารกองทุน พบว่า มีการคัดเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่แต่ละฝ่าย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เช่น ประธานกองทุน, เลขานุการ และเหรัญญิก เป็นต้น

4.1.3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพื่อประกาศข่าวสารต่าง ๆ ให้ชาวบ้านรับทราบ, มีการอบรมเยาวชน และผู้สนใจเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด, เข้าร่วมประชุมกัน คณะอนุกรรมการของกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ

4.1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า การใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน มีการลงทุนที่แน่นอน หากความรู้ใหม่เพื่อมาปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการใส่ปุ๋ยและปูนขาว เมื่อเกิดเชื้อราและหนอนชนิดต่างแก่พืชเราจะต้องฉีดยาฆ่าหนอนและแมลงพร้อมกับเชื้อรา

4.1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า ชาวบ้านมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีน้ำใจไมตรี มีการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามให้คงอยู่ต่อไป

4.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ ตามข้อ 1.1 – 1.5 พบว่า

4.2.1 ปัจจัยด้านบวก พบดังนี้

1. ชาวบ้านนำเงินไปลงทุนจริงตามวัตถุประสงค์ที่เสนอขอกู้และผ่านการอนุมัติ

2. ชาวบ้านให้ความสนใจในการจัดตั้งกองทุน
3. มีกลุ่มสัจจะเพิ่มขึ้นของกองทุนเงินล้าน
4. มีคณะกรรมการเพิ่มขึ้น
5. มีแหล่งเงินทุนประจำหมู่บ้าน

4.2.2 ปัจจัยด้านลบ พบดังนี้

1. ชาวบ้านนำเงิน ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
2. มีบางกลุ่มไม่สนใจในการจัดตั้งกองทุน
3. มีการยกเลิกสมุดฝากสัจจะกองทุนเงินล้าน
4. คณะกรรมการขัดแย้งกันเอง
5. แหล่งเงินทุนอาจเป็นดาบสองคมได้

4.3 ความเข้มแข็งของชุมชน

4.3.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พบว่า ชาวบ้านมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ที่เป็นงานบุญ งานกุศลต่าง ๆ เช่น วันแม่แห่งชาติ ร่วมกันทำความสะอาดรอบ ๆ หมู่บ้าน ถ้ามีงานบุญภายในหมู่บ้านก็ร่วมกันทำด้วยความเต็มใจเป็นที่สุด

มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นภายในหมู่บ้าน มีกลุ่มดังนี้

1. กองทุนเงินสะสมหมู่บ้าน ตั้งขึ้น พ.ศ. 2536
2. กลุ่มออมทรัพย์ ตั้งขึ้น พ.ศ. 2543
3. กองทุนเพื่อการเกษตร ตั้งขึ้น พ.ศ. 2543
4. กองทุนฌาปนกิจของหมู่บ้าน มีสมาชิก 300 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม

6,000 บาท

นอกจากจะมีคณะกรรมการกองทุนเงินล้านแล้วยังมีกลุ่มประชาคมของหมู่บ้าน มีทั้งหมด 20 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงรายชื่อกลุ่มประชาคมประจำหมู่บ้าน

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายจรัส บุญพูน	ประธาน
2.	นายอดุลย์ โศกพุดชา	รองประธาน
3.	นายคู่ย์ ชุมสกุลวงศ์	รองประธาน
4.	นางน้อย สร้อยขุนทด	เลขานุการ
5.	นายถำราญ บุญฤทธิ์	เลขานุการและประชาสัมพันธ์
6.	นายสมจิตร เปือกขุนทด	กรรมการ
7.	นายสุข จิกสันเทียะ	กรรมการ
8.	นายเมือง ช่างค่านเกวียน	กรรมการ
9.	นางคำพอง นิยมพล	กรรมการ
10.	นายยนต์ ก้านหมากกลาง	กรรมการ
11.	นายพัค สิริจันทร์	กรรมการ
12.	นายสนั่น ทำชัยภูมิ	กรรมการ
13.	นางทองใบ สร้อยขุนทด	กรรมการ
14.	นางระนอง กรอบพุดชา	กรรมการ
15.	นายอานนท์ เมืองขุนทด	กรรมการ
16.	นายชุมพล ชาญนอก	กรรมการ
17.	นายวิจิตร ทรัพย์สูงเนิน	กรรมการ
18.	นายถาวร เมืองขุนทด	กรรมการ
19.	นายสาย ขอนพุดชา	กรรมการ
20.	นายเชื้อ อยู่สองเนิน	กรรมการ

4.3.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า จากการสัมภาษณ์ตามรายงาน (ปร.2) ชาวบ้านแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันไปมีความคิดที่หลากหลาย เช่น ด้านความเข้มแข็งของชุมชน ด้านชุมชนมีความสามัคคี หรือความซื่อสัตย์ บางคนก็ว่าไม่มีบ้าง มีบ้างแล้วแต่เหตุผลแต่ละคน จากการสังเกตในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสังเกตพบว่าชาวบ้านก็ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันดีอยู่ สิ่งที่เกิดขึ้นก็อยู่ที่เหตุผลของแต่ละคนทั้งนั้น นั่นก็คงจะเป็นเหตุผลที่ชาวบ้านต้องการให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย ไม่เห็นแก่พวกพ้องของตนเอง ถ้าไม่ชอบหน้าใคร ก็ไม่ให้ผลประโยชน์แก่คนนั้นเลย ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นตัวชี้วัดให้ชาวบ้านเกิดความระแวดระวังในพฤติกรรมของบางคนในหมู่บ้านนี้ อาจจะเป็นจุดด้อยที่ทำให้ชาวบ้านแสดงความคิดเห็นนั้นออกมา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สินสมบูรณ์พัฒนา มีวัตถุประสงค์สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการมี

- 1.1 เพื่อต้องการทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งในพื้นที่เป้าหมาย
- 1.2 เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 1.3 เพื่อต้องการให้ชาวบ้านมีการพึ่งพาตนเองโดยรู้จักเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง

2. วิธีการดำเนินการ

กระบวนการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านทรัพย์สินสมบูรณ์พัฒนา หมู่ 12 ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา มีขั้นตอนในการประเมินโครงการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากความเป็นอยู่ของหมู่บ้าน โดยการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ และสังเกต โดยใช้แผน บร.1 – บร.12 นอกจากนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกชนและภาคีรัฐบาล เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสีคิ้ว เป็นต้น
2. ใช้ CIPP Model วิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและกำหนดตัวบ่งชี้ที่ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
3. ประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ CIPP Model
4. สรุปผลการดำเนินงานและจัดเป็นข้อมูลในรูปแบบของการทำสารนิพนธ์

3. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นตามนโยบายเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสังเกตของผู้เขียน พบว่า ช่วงใหม่ ๆ ที่นโยบายเริ่มเข้ามาชาวบ้านส่วนมากยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้าน เช่น

1. เงิน 1 ล้านบาทหมู่บ้านของเราจะได้จริงหรือไม่
2. รัฐบาลพูดจริงหรือไม่
3. เงิน 1 ล้านบาทรัฐบาลจะเก็บคืนหรือไม่

ก็จะมีคำถามหรือว่ามีความสงสัยมากมายเกี่ยวกับนโยบายกองทุนของรัฐบาลก็จะมีผลเชื่อมโยงจากการไม่เข้าใจไปสู่การเข้าใจทำให้หลายคำตอบ ได้รับคำตอบแล้วซึ่งก็จะเป็นการที่ดีชาวบ้านได้เข้าใจเจตนารมณ์ของทางรัฐบาล ในขณะที่ชาวบ้านก็ได้จัดตั้งการบริหารกองทุนหมู่บ้านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยการจัดระบบดังนี้ คือ

1. จัดคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
2. เขียนโครงการเสนอผู้โดยสมาชิก
3. อนุมัติเงินขอผู้กู้ผู้ไปลงทุนในการประกอบอาชีพของตนเอง

จากสิ่งเหล่านี้ก็จะเกิดผลกระทบดังนี้

1. ผลโดยตรง คือ สมาชิกนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพ เช่น ไปประกอบอาชีพทำการเกษตร เลี้ยงสัตว์ และค้าขาย เป็นต้น
2. ผลกระทบโดยตรง คือ สมาชิกจับจ่ายใช้สอยจากการลงทุนและผลผลิตจากการลงทุน
3. ผลกระทบโดยอ้อม คือ ทำให้เศรษฐกิจของหมู่บ้านดีขึ้น และส่งผลทำให้ประเทศชาติมีการพัฒนาขึ้น หรือยกระดับประเทศให้พ้นจากภาวะการที่เป็นอยู่นี้

อภิปรายผลสรุปดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา 5 ข้อได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา เกิดจากความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของคนภายในหมู่บ้าน มีความเป็นไปได้ที่คนในหมู่บ้านจะมีส่วนร่วมมากขึ้น และทำให้กองทุนหมู่บ้านมีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อ 2 ระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน โดยการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามความสามารถ และความถนัด โดยเน้นที่ความรู้เดิมก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อจะได้ทำงานเป็นตัวอย่างของกรรมการชุดหลัง ๆ

วัตถุประสงค์ข้อ 3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง กองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ เพื่อเสนอแนะข้อดีและข้อเสียแต่ละอาชีพที่ตนเองได้ประสบมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ สมาชิกที่ประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไป และมีการเชิญชาวบ้านที่อยู่ใกล้ ๆ กันมาเข้าร่วมโครงการ การต่อต้านยาเสพติด และการผลิตสมุนไพร ยาสมุนไพร เป็นต้น มีชาวบ้านจับขุมพล และชาวบ้านจากตำบลกฤษณาเข้าร่วมประชุมกับโครงการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มีแนวโน้มหรือความที่จะเป็นไปได้ในการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น ปลูกมันสำปะหลัง, ปลูกอ้อย และกลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา มีความสามัคคี ซื่อสัตย์ ยกย่องคนทำความดี สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีโอกาสหาความรู้เพิ่ม สมาชิกในครอบครัวมีความอบอุ่นรักใคร่ปรองดองกัน มีผู้นำที่มีความยุติธรรม และคุณธรรม รวมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเห็นอกเห็นใจกัน

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

2.1 ปัจจัยด้านบวก

1. ประสบการณ์ของคนในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนาประสบความสำเร็จมาแล้ว มาก่อน จึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพเพื่อ ไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

2. ปัญหาการเทียบเปรียบพ่อค้าคนกลาง ดังนั้นจะมีการติดต่อการขายสินค้าหรือพืชผลทางการเกษตร โดยตรง กับผู้ซื้อ เพื่อจะไม่ให้ถูกโกงราคา

3. หาความรู้เพิ่มเพื่อจะได้ปรับปรุงวิธีการปลูกพืชให้เหมาะสมกับดินและความต้องการของท้องตลาด

2.2 ปัจจัยด้านลบ

1. ชาวบ้านยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงมาก โดยเฉพาะนายทุน ทำให้ขาดเงินหมุนเวียน เพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น

2. การเทียบเปรียบพ่อค้าคนกลางอยู่เป็นประจำ

3. ดินฟ้าอากาศไม่ถูกต้องตามฤดูกาล ทำให้พืชผลผลิตทางการเกษตรเกิดความเสียหาย ทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามวัตถุประสงค์

4. ในปัจจุบันนี้จะมีการลงทุนมากกว่าเดิม เพราะชาวบ้านยังขาดอะไรอีกหลายๆ อย่าง เช่น เครื่องมือ เทคโนโลยี พันธุ์พืชที่สมบูรณ์ เป็นต้น

3. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

จากการสำรวจความเข้มแข็งของชุมชนจาก บร.2 มีดังนี้

1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคีกัน ดูได้จากการร่วมกิจกรรม เช่น วันแม่แห่งชาติ

2. สมาชิกมีความซื่อสัตย์ ไม่มีการลักเล็กขโมยน้อย
  3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี ในการประชุมต่าง ๆ ก็จะทำให้คนนั้นเป็นตัวแทน ซึ่งก็จะเป็นความเห็นชอบของคนส่วนมาก
  4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อทราบข่าวว่าบ้านใครเจ็บป่วยก็จะมาถามข่าวคราวกันว่าเป็นอย่างไรบ้าง
  5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม เข้าร่วมโครงการต่อต้านยาเสพติด
  6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้
  7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน
  8. ในชุมชนมีการตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน คือ กลุ่มฌาปนกิจ กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น
  9. ในการประชุมหรือเสวนาชาวบ้านรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก
  10. ในชุมชนชาวบ้านมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จะมีการลูกให้เด็กหรือสตรีนั่งในการไปตลาดเมื่อรถยนต์เต็ม
  11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม และยุติธรรม
  12. ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการเสนอแผนของสมาชิกในชุมชนของตนเอง เช่น การแก้กฎระเบียบของผู้ใช้ในการใช้คนค้าประกัน และหลักทรัพย์
4. ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ
- 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)

สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้ทั้งต้นและดอกเบี้ย ตามกำหนดจะได้เปิดโอกาสให้ผู้กู้รายใหม่ ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นอีกจะทำให้เงินล้านบาทมีความมั่นคงและเกิดความยั่งยืนต่อไปในอนาคต
  - 4.2 ผลกระทบ โดยตรง (Direct Impact)
    - 4.2.1 สมาชิกผู้กู้นำเงินไปลงทุนแล้วก่อเกิดกำไร สามารถนำเงินไปชำระหนี้สินต่าง ๆ ได้
    - 4.2.2 สมาชิกมีการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น
    - 4.2.3 สมาชิกมีทุนหมุนเวียนมากกว่าเดิมในการลงทุน
  - 4.3 ผลกระทบ โดยอ้อม (Indirect Impact)
    - 4.3.1 สมาชิกในหมู่บ้านพร้อมหน้าพร้อมตาทำให้เกิดความอบอุ่น รักใคร่ปรองดองกัน
    - 4.3.2 สมาชิกมีความสามัคคีกัน โดยการจัดตั้งกลุ่มองค์กร ขึ้นมาเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีประเด็นดังนี้

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 เกี่ยวกับเงินล้าน บางหมู่บ้านมีหลายครัวเรือน และบางหมู่บ้านมีน้อย น่าจะพิจารณาถ้าหมู่บ้านใดมีหลายครัวเรือนน่าจะให้มากกว่า 1 ล้านบาท

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ระเบียบบางข้อยังไม่เปิดโอกาสให้คนผู้ด้อยโอกาสเข้าไปประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 น่าจะเปิดโอกาสให้กับผู้ที่มีความผิดที่ได้รับโทษโดยคำพิพากษาของศาลให้มีโอกาสบริหารกองทุนหมู่บ้าน

2.2 ข้อเสนอแนะการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านมีดังนี้

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 การบริหารกองทุนหมู่บ้านยังขึ้นตรงต่อธนาคารน่าจะให้ชาวบ้านจัดทำกันเอง เพราะเกิดความไม่สะดวกแก่ชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ขั้นตอนการทำบัญชีมีความยุ่งยากมากในการที่จะทำบัญชีงบต่าง ๆ เช่น งบดุล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 น่าจะจ้างบุคคลที่จบบัญชีมาทำบัญชีให้ชาวบ้านเป็นแบบอย่างเสียก่อน ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ จะได้มีประสบการณ์จะได้ไม่มีปัญหา

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน ที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 น่าจะมีเงินหรือแบ่งเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ในกิจกรรมหรือการแก้ปัญหา เรื่องดิน ไม่สมบูรณ์ขาดแร่ธาตุ เราจะได้ใช้เงินก่อนนี้จ้างบุคคลที่มีความรู้ มาวิจัยดิน เพื่อจะได้ปรับปรุงดินอย่างไรให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และเรื่องปัญหาหนอนและแมลงต่าง ๆ จะได้กำจัดได้ถูกต้อง

2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำวิจัยใหม่

1. ชุมชนพึ่งพาตนเองได้จริงหรือ
2. เงินกองทุนเงินล้านสามารถพัฒนาอาชีพของชาวบ้านได้จริงหรือ
3. ชุมชนมีความเข้มแข็งจริงหรือ

บรรณานุกรม

- ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1 : บริษัท เอส อาร์ พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.
แบบติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.
ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2545.
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณธิการ). “รวมบทความทางการประเมิน โครงการ” พิมพ์ครั้งที่ 6 สำนัก
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544 หน้า 221 – 234.
อำนาจ วีรวรรณ และคณะ. เมืองไทยปี 2560 : อนาคตเมืองไทยในสองทศวรรษหน้า. บริษัท H.N.
กรุ๊ป จำกัด, 2539.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สินสมบูรณ์พัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1. รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา

1.	นางประทุม	จวนกลาง	ประธานกองทุนหมู่บ้าน
2.	นายสมจิตร	เปือกขุนทด	กรรมการ
3.	นายบุญธรรม	จวนกลาง	กรรมการ
4.	นางศรีพร	ช่างกุดเวียน	กรรมการ
5.	นายอดุลย์	โคกพุดซา	กรรมการ
6.	นายคู่ย์	หุ่มสกุลวงศ์	กรรมการ
7.	นายมานะชัย	สร้อยขุนทด	กรรมการ
8.	นางกิมฮวย	สร้อยขุนทด	กรรมการ
9.	นายสาย	ขอนแก่น	กรรมการ
10.	นายเอื้อ	อยู่สูงเนิน	กรรมการ
11.	นายจรัส	บุญพูน	กรรมการ

2. เรื่องเกี่ยวกับกองทุน

2.1 การจัดตั้งกองทุนใครมีส่วนร่วมบ้าง

2.1.1 ผู้ใหญ่บ้าน

2.1.2 สมาชิก อบต.

2.1.3 พัฒนาการ

2.1.4 ชาวบ้าน

2.2 ระเบียบกองทุนมีกระบวนการจัดทำระเบียบอย่างไร

2.2.1 สมาชิก 1 คน คำได้ 2 ราย

2.2.2 ต้องมีผู้ล้าประกัน 3 ราย

3.1 สถานะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตั้งเมื่อวันที่ 24 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2544 ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่ 6 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2544

3.1 จำนวนสมาชิกกองทุน 74 คน

3.2 เงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบัน มี 25,485 บาท

3.3 เงินกองทุน 1 ล้าน ปัจจุบันเหลือ 349,000 บาท รวมผู้กู้ทั้งหมดปัจจุบัน 45 ราย ยอดเงินให้กู้รวมเป็นเงิน 651,000 บาท

3.4 เลขบัญชีธนาคารกองทุนล้านบาท 06 – 4307 – 20 – 064492 – 4

เลขบัญชีธนาคารเงินสะสมของกองทุน 06 – 4307 – 20 – 06449 – 5

4. ปัจจุบันจำนวนผู้กู้เงินทั้งหมด โดยนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพหรือทำกิจกรรมอะไรบ้าง

4.1 พัฒนาอาชีพ

4.1.1 การผลิตทางการเกษตร

ปลูกพืช คือ มัน, อ้อย, ข้าวโพด จำนวน 28 ราย รวมเงินกู้ 381,000 บาท

เลี้ยงสัตว์ คือ โค, กระบือ, หมู จำนวน 14 ราย รวมเงินกู้ 220,000 บาท

4.1.2 ค้าขาย คือ ของชำ, อาหาร จำนวน 3 ราย รวมเงินกู้ 50,000 บาท

รายชื่อสมาชิกผู้ได้รับการอนุมัติเงินกู้ จำนวน 45 คน

1. นายจุมพล ชาญนอก
2. นายทรงธรรม แซ่พูน
3. นางหวัน บำรุงศิลป์
4. นางอนัน บุญฤทธิ์
5. นางยุพา หรัมย์รัตน์
6. นายชนัด ก้านหมากกลาง
7. นายเต็ม เพียรการ
8. นายจรัส บุญพูน
9. นายอนุญ บุญพันธ์
10. นายบุญธรรม จวนกลาง
11. นางระเบียบ ทิพย์กระโทก
12. นายมานะชัย สร้อยขุนทด
13. นางทองหูน ขอนพุดชา
14. นายอดุลย์ ไตกพุดชา
15. นายสุข จิกสันเทียะ
16. นางมะลิ ขอนพุดชา
17. นายเฉลียว จิกสันเทียะ
18. นายองอาจ มีสันเทียะ
19. นายบุญมี จากรัมย์
20. นางจำปี อินทร์สกุล
21. นางกิมฮวย สร้อยขุนทด

22. นายสมจิตต์ เปือกขุนทด
23. นายเอื้อ อยู่สูงเนิน
24. นางสุภาพ กล้าหาญ
25. นางศรีพร ช่างกุดเวียน
26. นายอนนต์ เบ็งขุนทด
27. นายถาวร เบ็งขุนทด
28. นายหนึ่งชัย ทริพย์สูงเนิน
29. นางสาวชวฤดี แซ่พูน
30. นายเกิด ทริพย์สูงเนิน
31. นายคู่ย ชุมสกุลวงศ์
32. นายमाणพ เบ็งขุนทด
33. นายวิจิตร ทริพย์สูงเนิน
34. นางทองฮวด บุญพันธ์
35. นายทองใบ สร้อยขุนทด
36. นางทองแดง รักมณี
37. นางวรรณา มีสันเทียะ
38. นางมะลิวัลย์ ผาแดง
39. นางอ้อ คงเจริญ
40. นางอำนาจ เจนหมดแวง
41. นางทองมา บุญพันธ์
42. นางบุญเรียม ประทุมทอง
43. นางสาวระนอง กรอบพุดชา
44. นางเล็ก อินทร์กุล
45. นางฟ้า มีสันเทียะ

ภาคผนวก ข

แบบรายงาน บร.1 – บร.12

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน

ผู้เก็บข้อมูล.....

เก็บข้อมูลเดือน..... พ.ศ.....

---

1. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน..... หมู่ที่.....

ตำบล.....

อำเภอ.....

จังหวัด.....

2. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน (โปรดเขียนบรรยายโดยละเอียดในข้อ 2.1 – 2.8)

2.1 ที่มาของชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

.....

.....

.....

.....

2.2 เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ..... หรือประมาณ..... ปีมาแล้ว

2.3 คนกลุ่มแรกที่มาเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนมีใครบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.4 คนกลุ่มแรกที่มาตั้งหมู่บ้าน/ชุมชน น้อยพามาจากบ้าน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... และจากบ้าน.....

.....

.....

.....

.....

เหตุที่แต่ละกลุ่มนี้อพยพมาจากบ้านเดิมเพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

2.5 สภาพทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน/ชุมชน นี้ ก่อนที่จะตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นอย่างไร (เช่น เป็นป่า, เป็นทุ่งหญ้า, หนองน้ำ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

2.6 ปัจจุบันป่าหรือหนองน้ำหรือห้วยที่เคยมีในอดีตยังคงมีอยู่หรือไม่ ถ้าหมดไปแล้วเพราะเหตุใดจึงหมดไป

.....

.....

.....

.....

2.7 อาชีพครั้งแรกของราษฎรที่อพยพมาอยู่หมู่บ้าน/ชุมชนคืออาชีพอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.7.1 ตั้งแต่เริ่มตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนถึงปัจจุบัน ราษฎรมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพอะไรบ้าง อาชีพดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ไດ เพราะเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพ

ก. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้ว คือ

อาชีพ..... เลิกไปเพราะ.....

..... เลิกเมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เลิกไปเพราะ.....

..... เลิกเมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เลิกไปเพราะ.....

..... เลิกเมื่อ พ.ศ. ....

ข. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น

อาชีพ..... เมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เมื่อ พ.ศ. ....

อาชีพ..... เมื่อ พ.ศ. ....

2.8 การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า โรงเรียน มีเมื่อปี พ.ศ. ไດ

2.8.1 ถนนเมื่อเริ่มก่อสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมีสภาพเป็นถนนแบบ.....

เป็นถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ. .... ยาว..... เมตร

เป็นถนนลาดยาง เมื่อ พ.ศ. .... ยาว..... เมตร

ถนนในหมู่บ้านทั้งหมดยาว..... เมตร

2.8.2 ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้าน/ชุมชน เมื่อ พ.ศ. ....

2.8.3 ประปาหมู่บ้าน/ชุมชนสร้างเมื่อ พ.ศ. ....

3. สภาพปัจจุบัน

3.1 ประชากร

3.1.1 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีครัวเรือน..... ครอบครัว มีบ้าน.....หลังคาเรือน

3.1.2 มีประชากรทั้งหมด..... คน ชาย.....คน หญิง.....คน

3.1.3 ประชากรวัย 1 วัน – 3 ปีเต็ม จำนวน..... คน

3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม จำนวน..... คน

6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	จำนวน..... คน
12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม	จำนวน..... คน
15 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม	จำนวน..... คน
18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม	จำนวน..... คน
50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม	จำนวน..... คน
60 ปี 1 วันขึ้นไป	จำนวน..... คน

3.1.4 ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีฐานะยากจนไม่มีผู้อุปการะในหมู่บ้าน/ชุมชน

มี..... คน

ปัจจุบันได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ จำนวน..... คน

ได้รับการสงเคราะห์จากที่อื่น ๆ จำนวน..... คน

3.1.5 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีคนพิการ จำนวน..... คน

คนพิการได้เรียน..... คน ไม่ได้เรียน..... คน

3.1.6 การประกอบอาชีพ

มีอาชีพทำนา..... ครอบครั้ว รับราชการ..... ครอบครั้ว

ค้าขาย..... ครอบครั้ว รับจ้าง..... ครอบครั้ว

อาชีพทำสวน..... ครอบครั้ว อาชีพประมง..... ครอบครั้ว

ผู้มีอาชีพทำนา แต่ไม่มีที่เป็นของตัวเอง มี..... ครอบครั้ว

อาชีพอื่น ๆ (ไปรตระบุ)..... ครอบครั้ว

3.1.7 ครอบครั้วที่มีที่ดินทำกินเป็นของตัวเอง

จำนวน 1-5 ไร่ มีจำนวน..... ครอบครั้ว

6-10 ไร่ มีจำนวน..... ครอบครั้ว

11-12 ไร่ มีจำนวน..... ครอบครั้ว

21-50 ไร่ มีจำนวน..... ครอบครั้ว

50 ไร่ขึ้นไป มีจำนวน..... ครอบครั้ว

3.1.8 ที่ดินที่ยังไม่ได้เอกสารสิทธิ์ จำนวน..... ครอบครั้ว รวม..... ไร่

3.1.9 ประเภทการทำนา

นาหว่าน ..... ไร่ เริ่มเมื่อ พ.ศ. ....

นาดำ ..... ไร่

นาธรรมชาติ ..... ไร่ (เกษตรผสมผสาน) เริ่มมี พ.ศ. ....

3.2 การศึกษา

3.2.1 โรงเรียนระดับประถมในหมู่บ้าน/ชุมชน ( ) ไม่มี ( ) มี

ชื่อโรงเรียน.....มีครู.....คน

ตั้งเมื่อ พ.ศ. ....

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในหมู่บ้าน/ชุมชน ( ) ไม่มี ( ) มี

ชื่อโรงเรียน.....มีครู.....คน

ตั้งเมื่อ พ.ศ. ....

3.2.2 โรงเรียนในหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดมีครูรวม.....คน จบการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี.....คน ปริญญาตรี.....คน

ปริญญาโท.....คน ปริญญาเอก.....คน

ครูที่มีอายุ 30 ปี ขึ้นไปมี.....คน

3.2.3 โรงเรียนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีครูที่สอนจบวิชาดังนี้

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

3.2.4 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ชั้นประถม และมัธยม

ชั้นอนุบาล 1 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน

ชั้นอนุบาล 2 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 1 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 2 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 3 มี.....ห้อง

มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 4 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 5 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ป. 6 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

3.2.5 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชั้น ม. 1 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 2 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 3 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 4 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 5 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 5 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

ชั้น ม. 6 มี.....ห้อง
มีเด็ก.....คน

3.2.6 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีศูนย์เลี้ยงเด็กหรือไม่
( ) ไม่มี ( ) มี มีครู.....คน ครูจบการศึกษา.....
มีเด็ก.....คน

3.2.7 ในหมู่บ้าน/ชุมชนผู้อ่านหนังสือไม่ออก..... คน

3.2.8 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีโรงเรียนทางศาสนาหรือไม่ ( ) ไม่มี ( ) มี คือ
โรงเรียนศาสนา.....
ชื่อโรงเรียน..... มีครู.....คน
นักเรียน.....คน

3.2.9 มีสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนไปศึกษานอกหมู่บ้าน รวม..... คน คือ
ระดับประถมศึกษา.....คน

ระดับมัธยมศึกษา.....คน
นักศึกษาผู้ใหญ่.....คน
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา.....คน

3.3 ปัจจุบันในหมู่บ้าน/ชุมชน

3.3.1 มีร้านค้า.....ร้าน มีการจ้างงาน.....คน
3.3.2 มีโรงสี.....โรง มีการจ้างงาน.....คน
3.3.3 มีโรงงานอุตสาหกรรม คือ..... มีการจ้างงาน.....คน
3.3.4 มีสัตว์เลี้ยง วัว.....ตัว ควาย.....ตัว เป็ด.....ตัว
ไก่.....ตัว สุกร.....ตัว ปลา.....ตัว
อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.3.5 ปัจจุบันมีแหล่งน้ำ (ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)

บ่อน้ำตื้น.....บ่อ	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
บ่อน้ำบาดาล.....บ่อ	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
สระน้ำ.....สระ	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
คลองน้ำ.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
ห้วย.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
หนอง.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
บึง.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
แม่น้ำ.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
ฝายกั้นน้ำ.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
เขื่อนกั้นน้ำ.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด
ทะเล.....แห่ง	ใช้ได้ ( )	ตลอดปี ( )	ไม่ตลอด

4. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่ เป็นที่นา.....ไร่
เป็นที่สวน.....ไร่ อื่น ๆ คือ..... จำนวน.....ไร่
4.2 มีผลผลิตด้านทำนาทั้งหมู่บ้านปีละ จำนวน.....เกวียน
ขายไปจำนวน.....กิโลกรัม/เกวียน เก็บไว้รับประทาน จำนวน.....กิโลกรัม/เกวียน
4.3 ทั้งหมู่บ้านซื้อปุ๋ยเคมีปีละ.....กระสอบ ใช้ปุ๋ยคอก.....กระสอบ

4.4 มีผลผลิตอื่น ๆ เช่น ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ดังนี้

- 4.4.1 ทำสวน..... จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
ทำสวน.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
ทำสวน.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.2 ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
ทำไร่.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.3 เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
เลี้ยงสัตว์.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนประมาณ.....บาทต่อปี
- 4.4.4 มีการผลิตสินค้าในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อจำหน่าย (เช่น ทอผ้า ทำมิด ทำอาหาร ทำขนม คัดเย็บเสื้อผ้า ทำร่ม ทอเสื่อ เป็นต้น)
ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
ผลิต.....ครอบครัวที่ผลิตมี.....ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน/ชุมชนประมาณปีละ.....บาท
- 4.4.5 อื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน/ชุมชนปีละประมาณ.....บาทต่อปี

อื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดหมู่บ้าน/ชุมชนปีละประมาณ.....บาทต่อปี

4.5 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนออกไปขายแรงงานทำงานต่างถิ่น จำนวน.....ครอบครัว
มีจำนวน.....คน ทุกคนที่ไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดประมาณ
ปีละ.....บาท

4.6 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมดประมาณ

1,000 – 5,000 บาท	มี.....ครอบครัว
5,001 – 10,000 บาท	มี.....ครอบครัว
10,001 – 20,000 บาท	มี.....ครอบครัว
20,001 – 30,000 บาท	มี.....ครอบครัว
30,001 – 50,000 บาท	มี.....ครอบครัว
50,001 – 100,000 บาท	มี.....ครอบครัว

5. ด้านวัฒนธรรม

5.1 มีวัด/มัสยิด/โบสถ์ จำนวน.....แห่ง ชื่อ.....
และ.....
ถ้ามี วัด/โบสถ์ให้บันทึกข้อมูล ข้อ 5.2

5.2 มีพระ/บาทหลวง.....รูป เณร.....รูป
แม่ชี.....คน เด็กวัด.....คน

5.3 ภาษาพื้นบ้าน คือภาษา
( ) ภาษาไทย
( ) ภาษาพื้นบ้านอื่น ๆ (โปรดระบุ) คือ ภาษา.....และ.....

5.4 มีโบราณวัตถุ – โบราณสถานในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือใกล้เคียงหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่เกิน 3
กิโลเมตร ดังนี้ คือ

5.4.1 .....

5.4.2 .....

5.4.3 .....

5.5 มีแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือใกล้หมู่บ้าน/ชุมชนไม่เกิน 3 กิโลเมตร ดังนี้

5.5.1 .....

5.5.2 .....

5.5.3 .....

5.6 ภูมิปัญญาชาวบ้าน (ผู้รู้/ผู้ชำนาญการ/ผู้นำ/บุคคลตัวอย่าง)

5.6.1 ด้านเกษตรกรรม (เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

2. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

3. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

5.6.2 ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (เช่น การจักสาน (ทอเสื่อ / สานกระด้ง / กระติบข้าว / แห / อวน ฯลฯ) การช่าง (ช่างตีมีด / เหล็ก / ขวาน / ปั่นโอง ฯลฯ) การแกะสลัก การตัดเย็บเสื้อผ้า อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ.....สกุล.....
เพศ.....อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.3 ด้านการแพทย์แผนไทย (เช่น หมอสมุนไพร หมอยากลางบ้าน หมอนวดแผนโบราณ หมอยาหม้อ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.4 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เช่น การบวชป่า การสืบชะตา
แม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน อื่น ๆ
เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.5 ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน (เช่น ผู้นำในการจัดการกองทุนของชุมชน ผู้นำในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน ผู้นำในการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชน
อื่นๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์..... ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.6 ด้านศิลปกรรม (เช่น การวาดภาพ (จิตรกรรม) การปั้น (ประติมากรรม)
นาฏศิลป์ ดนตรี การแสดง การละเล่นพื้นบ้าน นันทนาการ อื่นๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.7 ด้านภาษาและวรรณกรรม (เช่น ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างผลงาน

ด้านภาษา คือ ภาษาล้าน ภาษาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ และวรรณกรรมท้องถิ่น การจัดทำ
สารานุกรมท้องถิ่น การปริวรรต (การเปลี่ยนแปลง) หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการ
สอนภาษาล้านของท้องถิ่นต่าง ๆ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....

เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....

ประสบการณ์.....ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.8 ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (เช่น ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลัก
ธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททาง
เศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ..... ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.9 ด้านโภชนาการ (เช่น ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์เมนูปรับปรุง
แต่งอาหารและยาได้เหมาะสมตามความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่างๆ ตลอดจนผลิต
เป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก อื่นๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

3. ชื่อ..... สกุล.....
เพศ..... อายุ.....ปี เชี่ยวชาญด้าน.....
ประสบการณ์.....ปี
ที่อยู่ติดต่อได้
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

5.6.10 ด้านองค์กรชุมชน (เช่น ร้านค้าชุมชน ศูนย์สวัสดิการตลาด กลุ่มออมทรัพย์ องค์กรด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มทอผ้า กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มตีมีด ตีขวาน เครื่องมือที่ทำจากเหล็ก กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนอื่นๆ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ น้ำ ดิน และอื่นๆ)

1. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ
.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ....

ประธานกลุ่มชื่อ – สกุล..... อายุ..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง..... คน ปัจจุบัน.....คน

เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย

2. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ
.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ....

ประธานกลุ่มชื่อ – สกุล..... อายุ..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง..... คน ปัจจุบัน.....คน

เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย

1. ชื่อกลุ่ม/องค์กร.....กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ
.....ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ....

ประธานกลุ่มชื่อ – สกุล..... อายุ..... ปี
ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง.....คน   ปัจจุบัน.....คน
 เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง.....บาท   ปัจจุบันกลุ่มมีทุน.....บาท
 ( ) มาก   ( ) ปานกลาง   ( ) น้อย

5.7 ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการทำบุญหรืองานประเพณี

- เดือน มกราคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน กุมภาพันธ์   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน มีนาคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน เมษายน   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน พฤษภาคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน มิถุนายน   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน กรกฎาคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน สิงหาคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน กันยายน   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน ตุลาคม   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน พฤศจิกายน   ทำบุญประเพณี.....
- เดือน ธันวาคม   ทำบุญประเพณี.....

5.8 ผู้ที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความนับถือในหมู่บ้าน/ชุมชนใครบ้าง

- 5.8.1 .....
- 5.8.2 .....
- 5.8.3 .....
- 5.8.4 .....
- 5.8.5 .....

5.9 ถ้าราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความจำเป็นเรื่องเงินจะไปขอความช่วยเหลือจากใครบ้าง

- 5.9.1 .....
- 5.9.2 .....
- 5.9.3 .....
- 5.9.4 .....
- 5.9.5 .....

6. ข้อมูลด้านอื่นๆ

6.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน

ผู้ใหญ่บ้านชื่อ.....สกุล.....

การศึกษาสูงสุด.....

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ.....สกุล.....

การศึกษาสูงสุด.....

มีคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

2. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

3. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

4. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

5. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

6. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

7. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

8. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

9. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

10. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

6.2 สมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน/ชุมชน คือ

1. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

2. ชื่อ - สกุล..... การศึกษาสูงสุด.....

6.3 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการรวมกลุ่มอะไรบ้าง

6.3.1 ชื่อกลุ่ม..... ตั้งขึ้น พ.ศ. ....

สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม..... บาท

6.3.2 ชื่อกลุ่ม..... ตั้งขึ้น พ.ศ. ....

สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม..... บาท

6.3.3 ชื่อกลุ่ม..... ตั้งขึ้น พ.ศ. ....

สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม..... บาท

6.3.4 ชื่อกลุ่ม..... ตั้งขึ้น พ.ศ. ....

สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม..... บาท

6.3.5 ชื่อกลุ่ม..... ตั้งขึ้น พ.ศ. ....

สมาชิกกลุ่ม.....คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม..... บาท

6.4 ทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนมีผู้ศึคยาเสพติด.....คน

มีผู้ติคเอดส์ จำนวน.....คน

รถยนต์.....คัน

มอเตอร์ไซค์.....เครื่อง
 รถไถนาเดินตาม.....คัน
 เครื่องเกี่ยวข้าว นวดข้าว.....คัน
 มีไฟฟ้าใช้.....ครัวเรือน
 มีประปา .....ครัวเรือน
 ตู้เย็น.....เครื่อง
 พัดลม.....เครื่อง
 เครื่องปรับอากาศ .....ครัวเรือน
 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า.....เครื่อง
 ทีวีสี.....เครื่อง
 ทีวีขาวดำ.....เครื่อง
 โทรศัพท์.....เครื่อง
 หอกระจายข่าว.....แห่ง
 ภาชนะเก็บน้ำฝน.....ครัวเรือน
 มีส่วนที่ถูกหลักสุขาภิบาลจำนวน.....ครัวเรือน

6.5 ปัจจุบันมีป่าไม้

ป่าตอนปู่ตา .....ไร่
 ป่าช้า.....ไร่
 ป่าในวัด.....ไร่
 ป่าสงวน.....ไร่
 ป่าอื่น ๆ เช่น.....จำนวน.....ไร่

6.6 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหนี้สินสถาบันการเงินของรัฐ (เช่น ธ.ก.ส. / กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน (กข.คจ.)

จำนวน..... ครอบครัว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ.....บาท
 คิดหนี้รายทุน จำนวน.....ครอบครัว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ.....บาท
 ดอกเบี้ยของนายทุนคิดร้อยละประมาณ.....บาทต่อเดือน ดอกเบี้ยของสถาบัน
 การเงินประมาณ.....บาทต่อปี

6.7 ผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ.....

6.8 ผู้สื่อข่าวประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ.....

6.9 ในหมู่บ้าน/ชุมชนรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีโครงการของรัฐ หรือ อบต. เข้ามาพัฒนาช่วยเหลือชาวบ้าน อะไรบ้าง

- 6.9.1 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.2 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.3 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.4 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.9.5 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.10 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีโครงการของเอกชน (NGO) เข้ามาพัฒนาช่วยเหลือหมู่บ้าน/ชุมชนในเรื่องอะไรบ้าง
- 6.10.1 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....
- 6.10.2 โครงการ.....
    โดยหน่วยงานใด.....
    เข้ามา พ.ศ. ....
    ผลการดำเนินการ.....

6.10.3 โครงการ.....
โดยหน่วยงานใด.....
เข้ามา พ.ศ. ....
ผลการดำเนินการ.....

6.10.4 โครงการ.....
โดยหน่วยงานใด.....
เข้ามา พ.ศ. ....
ผลการดำเนินการ.....

6.10.5 โครงการ.....
โดยหน่วยงานใด.....
เข้ามา พ.ศ. ....
ผลการดำเนินการ.....

6.11 ความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีดังนี้

6.11.1 .....
6.11.2 .....
6.11.3 .....
6.11.4 .....
6.11.5 .....

6.12 ในหมู่บ้าน/ชุมชนแต่ละปีสามารถเก็บภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีที่ดิน ภาษีร้านค้า ฯลฯ
ได้ปีละ.....บาท

6.13 โรคระบาดในพืชและสัตว์เลี้ยงหรือคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่พบมากในรอบ 5 ปีมานี้ คือ

โรคพืชมีโรค.....
โรคสัตว์มีโรค.....
โรคในคนคือโรค.....

(โปรดเขียนแผนที่ แผนผังหมู่บ้าน/ชุมชนแนบท้ายมาด้วย)

อาจารย์นิเทศก์ .....

..... / ..... / .....

แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
(จากส่วนกลาง)

ชุมชนเป้าหมาย..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ใช้วัด
1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม	( ) ใช่ จำนวนครั้ง.....ต่อ..... ( ) ไม่ใช่
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้	จากปีก่อนมี.....ครอบครัว ( ) เพิ่มขึ้นเป็น .....ครอบครัว ( ) ลดลงเหลือ .....ครอบครัว ( ) เท่าเดิม
7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน	จากปีก่อนมี.....ครอบครัว ( ) เพิ่มขึ้นเป็น .....ครอบครัว ( ) ลดลงเหลือ .....ครอบครัว ( ) เท่าเดิม
8. ในชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน	จากปีก่อนมี.....กลุ่ม ( ) เพิ่มขึ้นเป็น .....กลุ่ม ( ) ลดลงเหลือ .....กลุ่ม ( ) เท่าเดิม
9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา	( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย
10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	จากปีก่อนมี.....คน ( ) เพิ่มขึ้นเป็น.....คน ( ) ลดลงเหลือ.....คน ( ) เท่าเดิม
11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม	( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่ ( ) ไม่แน่ใจ
12. ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน	( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่

วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูล.....

ลงชื่อผู้สรุปข้อมูล..... อาจารย์ผู้นิเทศก์.....

(.....)

(.....)

แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน

-----

1. ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

2. รายชื่อคณะกรรมการกองทุน

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ประสบการณ์และความสามารถพิเศษ
1.....	.....	.....
2.....	.....	.....
3.....	.....	.....
4.....	.....	.....
5.....	.....	.....
6.....	.....	.....
7.....	.....	.....

3. เรื่องที่เกี่ยวกับกองทุน

3.1 การตั้งกองทุนใครมีส่วนร่วมบ้าง

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

3.2 ระเบียบกองทุนมีกระบวนการจัดทำระเบียบอย่างไร

.....
 .....
 .....

4. สภาวะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตั้งเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- 4.1 จำนวนสมาชิกกองทุน.....คน
- 4.2 เงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบัน มี.....บาท
- 4.3 เงินกองทุน 1 ล้าน ปัจจุบันเหลือ.....บาท
ปล่อยให้กู้ยืมมาจากเดือนก่อน.....ราย ปล่อยให้กู้.....ราย เดือนนี้ให้
กู้จำนวน.....ราย รวมผู้กู้ทั้งหมดปัจจุบัน.....ราย ยอดเงินให้กู้รวม
เป็นเงิน.....บาท ดอกเบี้ยจากเงินกู้หรือเงินบริจาคยอดรวมเป็น
เงิน.....บาท เดือนนี้มีการชำระเงินกู้.....ราย
รวมเป็นเงิน.....บาท
- 4.4 เลขบัญชีธนาคารกองทุนล้านบาท.....
เลขบัญชีธนาคารเงินสะสมของกองทุน.....
5. ปัจจุบันจำนวนผู้กู้เงินทั้งหมด โดยนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพหรือทำกิจกรรม
อะไรบ้าง
- 5.1 พัฒนาอาชีพ
- 5.1.1 การผลิตทางการเกษตร
- ปลูกพืช คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
เลี้ยงสัตว์ คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
ประมง คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
- 5.1.2 ค้าขาย คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
- 5.1.3 การบริการ
- ช่างซ่อม คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
ตัดผมเสริมสวยที่.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
ตัดเย็บเสื้อผ้าที่.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
อื่น ๆ คือ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท
- 5.1.4 อุตสาหกรรมในครอบครัว คือ.....จำนวน.....ราย
รวมเงินกู้.....บาท

5.2 สร้างงาน (ของกลุ่มองค์กร)

5.2.1 แปลรูปผลผลิตสินค้า.....สมาชิกกลุ่ม.....ราย เงินกู้.....บาท

5.2.2 อุตสาหกรรมผลิต.....สมาชิกกลุ่ม.....ราย เงินกู้.....บาท

5.3 ลดรายจ่ายพัฒนาอาชีพ

5.3.1 หาปัจจัยการผลิตการเกษตร จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.3.2 หาวัสดุปัจจัยเพื่อการบริการ จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.3.3 หาปัจจัยการผลิตอุตสาหกรรม จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.3.4 หาปัจจัยอาชีพ.....จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

5.4 กู้ฉุกเฉิน จำนวน.....ราย รวมเงินกู้.....บาท

6. ปัญหาการบริหารกองทุนมีอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบกองทุนมีอะไรบ้าง มีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ปัญหาของกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนมีอะไรบ้าง มีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

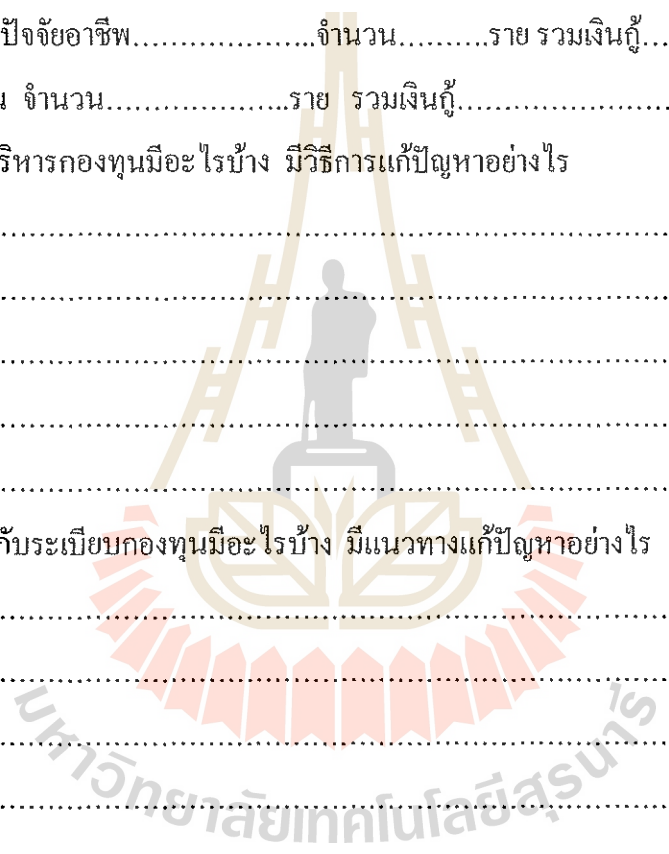
.....

.....

.....

.....

.....

9. เรื่องเกี่ยวกับกองทุนฯ นี้ ต้องการให้รัฐช่วยเหลือในเรื่องอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

10. ผลประโยชน์หรือกำไรจากกองทุน จะมีหรือไม่ ถ้ามีจะจัดสรรอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

11. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่
ปฏิบัติการณ์อยู่

.....
.....
.....
.....
.....

ผู้รายงาน ชื่อ / สกุล..... ลงชื่อ .....

บ้าน..... ตำบล..... (.....)

อำเภอ..... จังหวัด..... อาจารย์นิเทศก์

แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. เวทีระดับ ( ) หมู่บ้าน/ชุมชน ( ) ตำบล/แขวง
2. เวทีกลุ่มอาชีพ / กิจกรรม.....ครั้งที่.....
3. ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
จากหมู่บ้าน จำนวน.....หมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
4. ประสพการณ์ที่นำมาแลกเปลี่ยนกันมีดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ปัญหาที่มีในปัจจุบันและแนวทางการแก้ปัญหาที่กลุ่มเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สรุปรายงาน ชื่อ / สกุล..... ลงชื่อ .....

บ้าน/ชุมชน..... ตำบล/แขวง..... (.....)

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... อาจารย์ธานีเทศก์

โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
(เขียนแผนธุรกิจผู้ประกอบการ SMEs)

หลักการและเหตุผล

ภูมิหลัง.....

ศักยภาพ.....

แนวคิดในการทำธุรกิจ.....

วิเคราะห์สถานการณ์.....

สรุป.....

วัตถุประสงค์ของโครงการขอสินเชื่อ

เชิงคุณภาพ.....

เชิงปริมาณ.....

เป้าหมายของโครงการขอสินเชื่อ

เชิงคุณภาพ.....

.....

เชิงปริมาณ.....

.....

ลักษณะโครงสร้างธุรกิจ

.....

.....

แผนดำเนินการผลิต

.....

.....

แผนด้านการเงิน

ต้นทุน.....

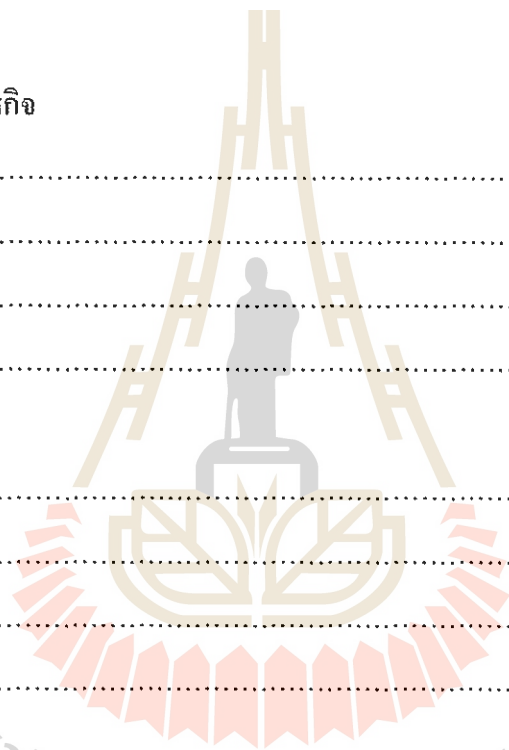
.....

การกำหนดราคาผลผลิต.....

.....

รายได้จากการจำหน่าย.....

.....

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สรุปภาวะคู่หมั้นและทำไร.....

การวิเคราะห์ลูกคำเป้าหมาย

การวิเคราะห์การตลาด

คู่แข่งทางการตลาดปัจจุบัน.....

เป้าหมายลูกคำที่ต้องการ.....

แผนการตลาดการจำหน่าย

แผนการชำระเงินทุนและดอกเบี้ย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

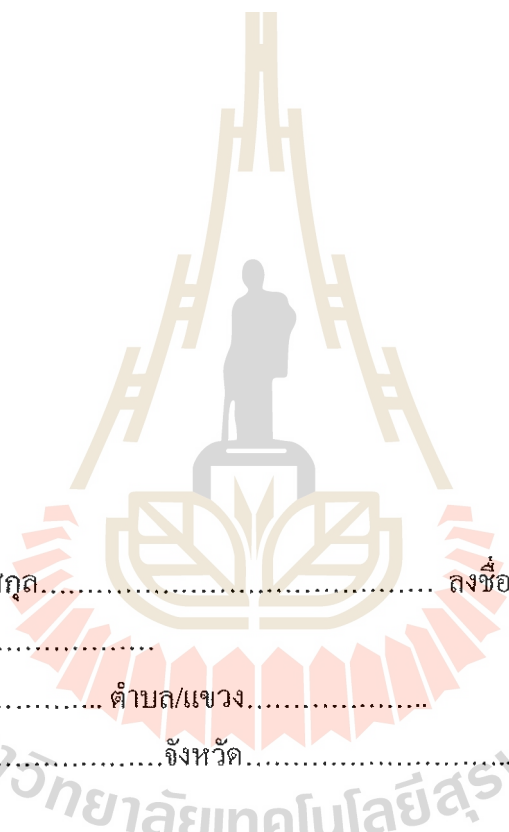
.....

รายชื่อผู้จัดทำโครงการ

1. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
2. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
3. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
4. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
5. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
6. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
7. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
8. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
9. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
10. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
11. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
12. .... บ้าน/ชุมชน ..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....

- 13 .....บ้าน/ชุมชน .....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
- 14 .....บ้าน/ชุมชน .....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....
- 15 .....บ้าน/ชุมชน .....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต..... จังหวัด .....

ผู้สรุปรายงาน ชื่อ / สกุล..... ลงชื่อ.....

บ้าน/ชุมชน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

(นายประพล จาระตะคุ)

อาจารย์นิเทศก์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เลขบัญชีธนาคาร .....

ธนาคาร ..... สาขา .....

แบบศึกษาเจาะลึกรายการหนี้

1. ชื่อ - สกุล..... ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน.....
2. อาชีพหลัก
  - ( ) เกษตร คือ.....
  - ( ) ประมง คือ.....
  - ( ) ค้าขาย คือ.....
  - ( ) รับจ้าง คือ.....
  - ( ) รับราชการ คือ.....
  - ( ) อื่น ๆ .....
3. มีสมาชิกในครอบครัว.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
กำลังเรียน.....คน คนชรา.....คน ทำงาน.....คน
4. ลักษณะครอบครัวเป็น ( ) ครอบครัวเดี่ยว ( ) ครอบครัวขยาย
5. รายได้ของครอบครัว.....บาท/เดือน มีรายได้.....บาท/ปี
6. ในครอบครัวมีหนี้สินดังนี้
หนี้สินธนาคาร .....บาท ดอกเบี้ย.....ต่อปี
หนี้นายทุนนอกระบบ.....บาท ดอกเบี้ย.....ต่อเดือน
7. เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองมาแล้ว.....เดือน
มีเงินหุ้นกับกองทุน.....บาท เงินออม.....บาท
8. ได้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเมื่อวันที่.....เดือน.....
พ.ศ..... เป็นเงิน.....บาท
โดยจะส่งคืนเงินต้นเป็นราย.....ดอก/ประโยชน์เป็นราย.....

9. คุ้มเงินจากกองทุนจะนำไปดำเนินการในเรื่อง (เขียนอธิบายจากการสัมภาษณ์ผู้กู้).....

.....

.....

.....

.....

.....

10. กิจกรรมที่จะดำเนินการจากเงินกู้ี้ เคยมีประสบการณ์มาแล้วหรือยัง ถ้ามีความรู้

อะไรบ้าง ในด้านการผลิต การตลาด และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือใครมาให้

คำแนะนำบ้าง

(สัมภาษณ์) .....

.....

.....

.....

.....

.....

11. บัญชีรายจ่ายจากเงินกู้

11.1 จำนวนเงินที่ลงทุนไปแล้ว จำนวน.....บาท (ทุนคงที่)

แยกเป็นรายละเอียดดังนี้

11.1.1 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

11.1.2 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

11.1.3 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

11.1.4 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

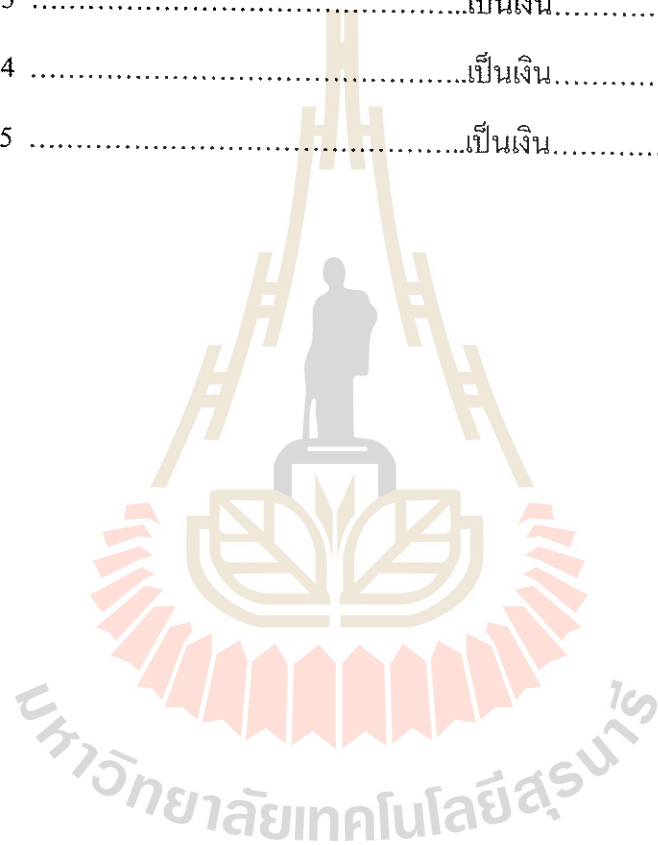
11.1.5 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

11.2 ทุนหมุนเวียนคาดว่าจะต้องจ่าย ดังนี้

12.2.1 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

12.2.2 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท

- 12.2.3 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท
- 12.2.4 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท
- 12.2.5 ชื่อ/ทำ.....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3 คาดว่าจะมีรายรับภายใน 1 ปี เป็นเงิน.....บาท มีรายรับจาก
- 11.3.1 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.2 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.3 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.4 .....เป็นเงิน.....บาท
- 11.3.5 .....เป็นเงิน.....บาท

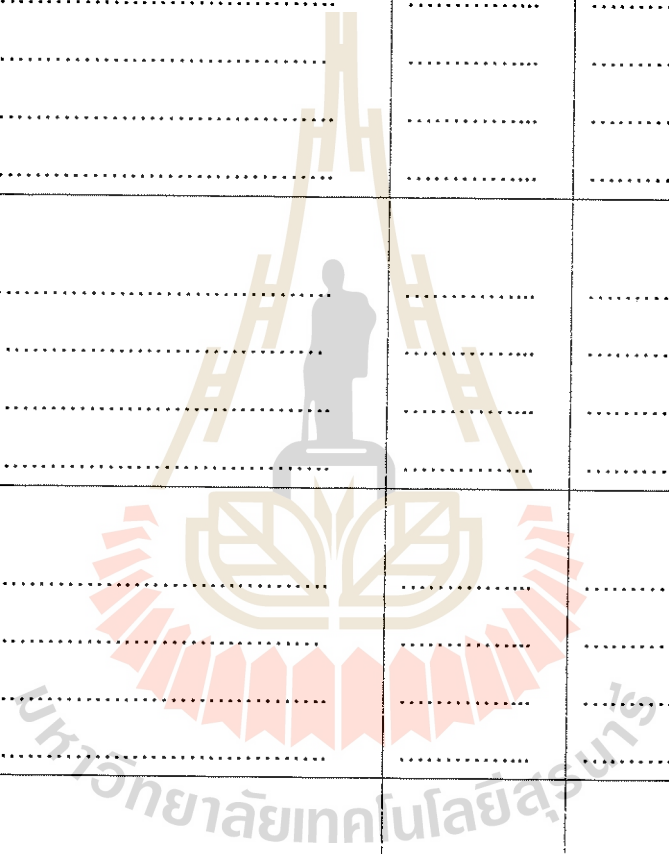

11.4 รายรับรายจ่ายจริง

เดือนที่	รายจ่าย	บาท	รายรับ	บาท
1.	....	....	....	....
2.	....	....	....	....
3.	....	....	....	....
4.	....	....	....	....
5.	....	....	....	....

เดือนที่	รายจ่าย	บาท	รายรับ	บาท
6.	....	....	....	....
7.	....	....	....	....
8.	....	....	....	....
9.	....	....	....	....
10.	....	....	....	....

12. ปัญหาที่พบจากการดำเนินการมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

13. จากปัญหาดังกล่าวมีแนวทางหรือ ได้แก่วิธีการอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

14. สรุปความคิดเห็นของนักศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อนักศึกษา..... ลงชื่อ .....

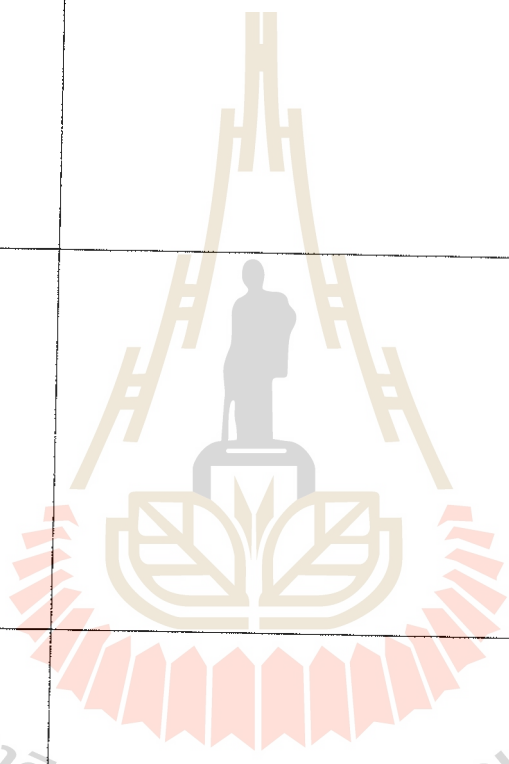
บ้าน..... ตำบล..... (.....)

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... อาจารย์นิเทศก์

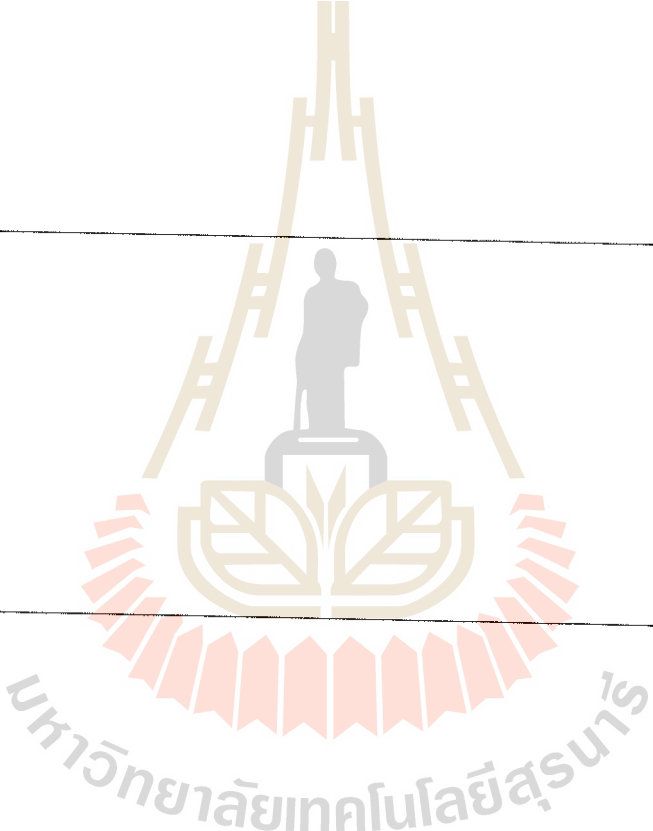
การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

บ้าน/ชุมชน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

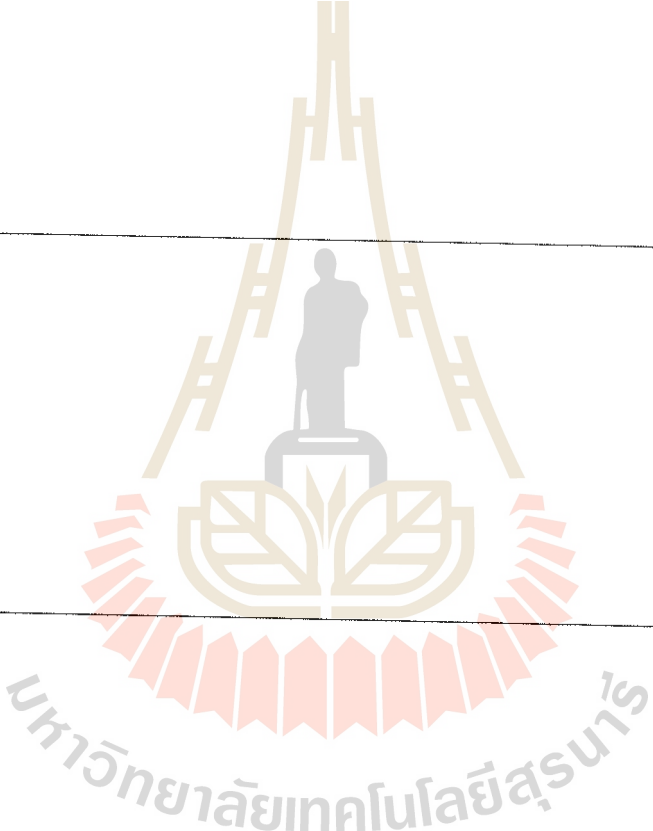
1. ด้านเศรษฐกิจ (อาชีพ)

ภูมิในอดีต	ภูมิในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผลสนับสนุนจากบริบทชุมชน
				

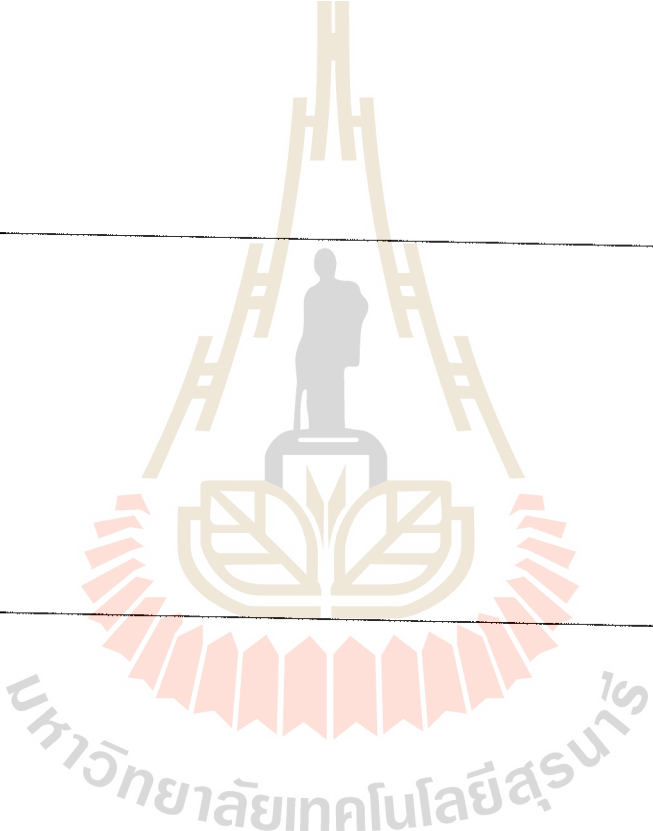
2. ด้านสังคม (การอยู่ร่วมกัน)

ภูมิใจในอดีต	ภูมิใจในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผล
				

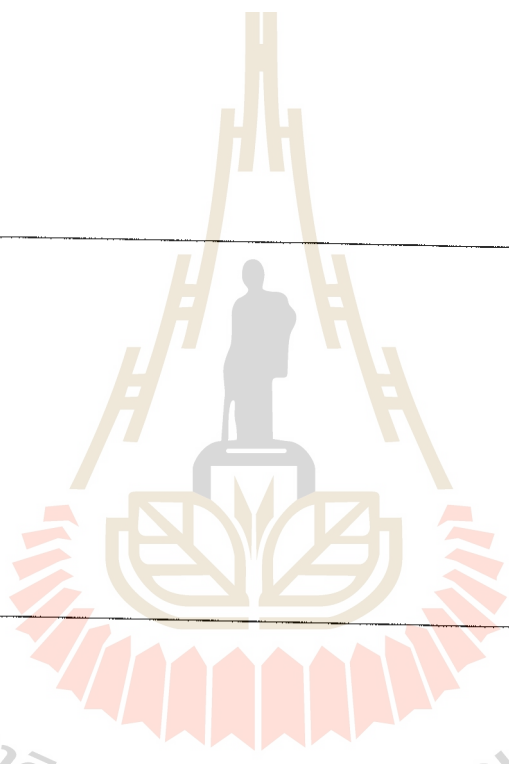
3. ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

ภูมิใจในอดีต	ภูมิใจในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผล
	 <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p>			

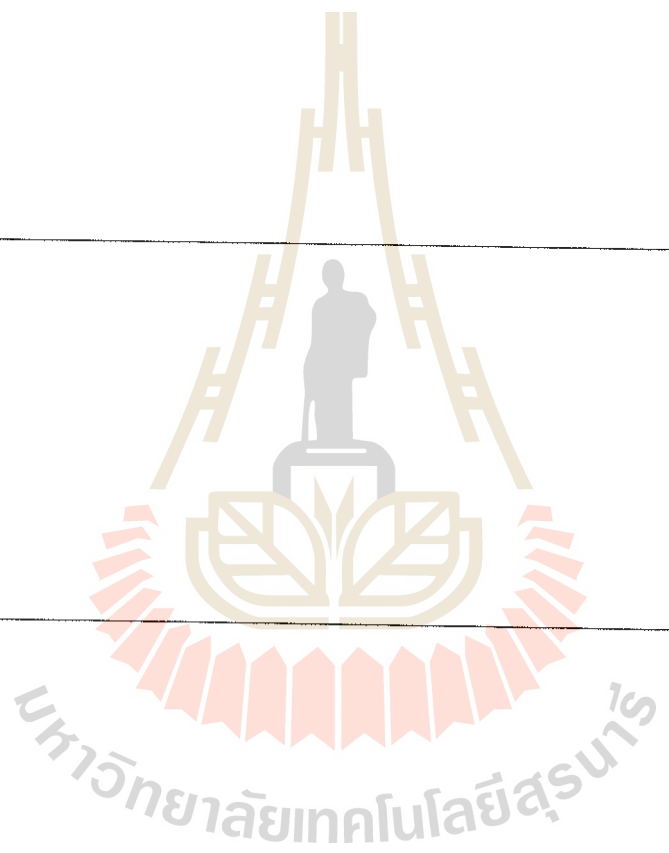
4. ด้านสาธารณสุข (สุขภาพชุมชน)

ภูมิใจในอดีต	ภูมิใจในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผล
	 <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p>			

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ภูมิใจในอดีต	ภูมิใจปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผล
	 <p data-bbox="462 1366 1133 1545">มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p>			

6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ภูมิใจในอดีต	ภูมิใจในปัจจุบัน	ความฝัน	โครงการพัฒนา	เหตุผล
				

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สาม แก่นจันทิก
วัน/เดือน/ปีเกิด 18 ธันวาคม 2513
วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ประถม	โรงเรียนชัยชุมพล	2527
มัธยม	โรงเรียนพระปริยัติสามัคคีราษฎร์	2538
ปริญญาตรี	สถาบันราชภัฏนครราชสีมา	2544

